

ନିଜନ ପ୍ରସକ ବିମଳ ପ୍ରଗାଢ଼ ।

ଅଶ୍ଵତ୍ର ସୁରଣ ମଧ୍ୟରେ ଦାନୀର ସ୍ଵର୍ଗ ଖୋଲାଇ ପୂରଣ ଏଥରେ ବସନ୍ତ ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଧିରେ ବିହୀନ ସୁରଣ ସଂକଳନାରେ ଚାହିଁ କୋରାଇଥିଲା । ଏହାରୁ ଅଧ୍ୟୁତ୍ତ ଦିନେ କଥିତ ହୁଏ ପାରିବି । ଏହାରୁ ଅଭିନନ୍ଦ ଏହାରୁ ସୁରଣ ପଢ଼ିଥିଲା । ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଅଭିନନ୍ଦ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

ଶିବ ପରାମା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦମେର ବିଭିନ୍ନପଦାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା
ବସ୍ତୁ କରୁ ଥିଲେ ତେବେବୁଷାରେ ଅନୁଭବ
କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଅଭିନନ୍ଦ
ଯେତେ କିମ୍ବା ଶିବ ସୁରଣ ଶୁଣ ଦେଇଥିଲା
ହେ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ
ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

ଶିବପାରାମିତ୍ରିବା ମୁହଁ ୫ ୦୫
ଦୁଃଖମେତୁ ସୁମୁହ ମନ ଦିନକାମିତ୍ରିବା
ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

No. 307 NOTICE
Young men of respectable parentage, who wish to apply for appointments as Sub-Inspectors of Police are invited to submit their applications by the 1st September 1917 to the Superintendent of Police of the district in which they reside. None need apply who is not a native of or domiciled in this Province or who has not passed the Entrance or matriculation Examination of an Indian University, or the final "B" or "C" Class Examination of a Zila or High School. Candidates must have a fluent knowledge of English. Preference will be given to graduates and undergraduates and to natives of a Commissioner's Division in filling up the appointments allotted to it. A limited number of applicants who have obtained the B. L. degree will be appointed to a higher grade, and, if they subsequently give proof of special aptitude for conducting prosecutions, may look for special promotion to the post of Court Inspector.

No Europeans or Anglo-Indians need apply.

C. T. Brett
Personal Assistant to the
Inspector-General of Police
Bihar and Orissa, Ranchi

୨୦୧୭ ବିମଳ ।

ପ୍ରକାଶ

ଶିବପାରାମିତ୍ରିବା କରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ
ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

ମଧ୍ୟ ଦୁଃଖମେତୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ
ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ
ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

ଶିବପାରାମିତ୍ରିବା କରୁ ଏହାରୁ
ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

No. 23
ଭାରତ ସ୍ଵର୍ଗ ଦେଇ
ସମ୍ପାଦନ କରୁ ଏହାରୁ
ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

ଶିବପାରାମିତ୍ରିବା କରୁ ଏହାରୁ
ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

ନାଳାମା ଇତ୍ତାର ।

କ ୧୯୫ ମୂର ଲାଗ୍ ମନ୍ଦିର ମସିହା
କରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

ଶାମରାତର ବିହୀନ ସାହେବଙ୍କ ବିହୀନ
କରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

କରୁ ଏହାରୁ ଏହାରୁ ।

ଶିବପାରାମିତ୍ରିବା କରୁ ଏହାରୁ
ଏହାରୁ ।

ଶିବପାରାମିତ୍ରିବା କରୁ ଏହାରୁ
ଏହାରୁ ।

କରୁ ଏହାରୁ ।

କରୁ ଏହାରୁ ।

କରୁ ଏହାରୁ ।

କରୁ ଏହାରୁ ।

ବିହୀନ ବିହୀନ ଏହାରୁ ଏହାରୁ
ଏହାରୁ ।

କ ୧୯୫ ମୂର ଲାଗ୍ ମନ୍ଦିର ମସିହା
କରୁ ଏହାରୁ ।

କ ୧୯୫ ମୂର ଲାଗ୍ ମନ୍ଦିର ମସିହା
କରୁ ଏହାରୁ ।

କ ୧୯୫ ମୂର ଲାଗ୍ ମନ୍ଦିର ମସିହା
କରୁ ଏହାରୁ ।

କ ୧୯୫ ମୂର ଲାଗ୍ ମନ୍ଦିର ମସିହା
କରୁ ଏହାରୁ ।

କ ୧୯୫ ମୂର ଲାଗ୍ ମନ୍ଦିର ମସିହା
କରୁ ଏହାରୁ ।

କ ୧୯୫ ମୂର ଲାଗ୍ ମନ୍ଦିର ମସିହା
କରୁ ଏହାରୁ ।

କ ୧୯୫ ମୂର ଲାଗ୍ ମନ୍ଦିର ମସିହା
କରୁ ଏହାରୁ ।

କ ୧୯୫ ମୂର ଲାଗ୍ ମନ୍ଦିର ମସିହା
କରୁ ଏହାରୁ ।

କ ୧୯୫ ମୂର ଲାଗ୍ ମନ୍ଦିର ମସିହା
କରୁ ଏହାରୁ ।

ଛତ୍ରବ୍ରାହ୍ମିକୀ ।

INDIAN REFORMS.

The "Gazette of India" Extraordinary publishes the following notifications:-

The following announcement is being made this day by the Secretary of State for India in the House of Commons and is published for general information.

ANNOUNCEMENT BY THE SECY. OF
STATE FOR INDIA

The policy of His Majesty's Government with which the Government of India are in complete accord, is that of increasing the association of the Indians in every branch of ad-

**GRANT OF COMMISSION TO
INDIAN OFFICERS.**

A "Gazette of India" Extraordinary publishes the following notifications:-

The following telegram has been received from the Secretary of State for India and is published for general information.—The Secretary of State for India has announced in the House of Commons the decision of His Majesty's Government to remove the bar which has hitherto precluded the admission of Indians to the commissioned rank in His Majesty's Army and steps are accordingly being taken respecting the grant of commissions to nine Indian Officers belonging to native Indian Land Forces serving in the field.

Forces who have served in the field in the present war and whom the Government of India recommended for this honour in recognition of their services. Their names will be notified in the 'London Gazette' and in the same Gazette they will be posted to the Indian Army. The Secretary of State and the Government of India are discussing the general conditions under which the Indians should henceforth be eligible for commissions. In due course the Army Council will be consulted with a view to the introduction of a carefully considered scheme to provide for the selection of candidates and for training them in important duties which will devolve upon them.

THE PROVINCIAL EXECUTIVE SERVICE.

This is the season for nominations to go for the selection of candidates for the Provincial Executive Service and the Subordinate Executive service. For the last three years the Oriyas have gone point blank with a carte-blanche. What awaits them this year? We do not complain though we murmur at the decisions for the special claims which ruled the selections of the last three years. If there are no qualified and eligible Oriya candidates, selection must go elsewhere, and it would be preposterous to put forward a claim because one is an Oriya. If otherwise, the claims of the Oriyas ought not to be ignored. We appeal to our District and Divisional heads.

JAIL ADMINISTRATION OF OUR PROVINCE.

nothing more useful could be done owing to overcrowding of population and shortness of period of reformatory treatment. The Inspector General proposes to submit a plan to Government regarding arrangement for after care of boys on their discharge from jail. The directors of the Peninsular Tobacco factory of Monghyr offered employment to some boys while one was offered a clerical job at the office of the Beharai through the kindness of the Magistrate of Patna. Although there was difficulty in finding out suitable convicts to work as prison officers, still some prisoners appear to have been employed as warders, night guards and overseers. The conduct of the Warder guards were more unsatisfactory than in the previous year obviously owing to the difficulty of obtaining suitable recruits and to the unsatisfactory nature of

The statistics of sickness and mortality shew very unsatisfactory results. It appears from the report that while during the past two years the death rate among the free population has increased by about 17 p.c. only the death rate among the prisoners has almost doubled. The Inspector General attributes this unsatisfactory state of affairs to the weakening of the Medical administration of the Jails owing to recall of permanent Medical Superintendents to military duty account of the war and to the appointment in their place of officers who had no previous experience of jail medical work. The Government however do not accept this view so eloquently put forward by the Inspector General. Moreover, hard facts will go to prove

that the Inspector General's view
is wrong. It may be that the death ra-

ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାକୁ ପଢିବାରେ—ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାକୁ
ବେଳମନ୍ତରେ ଜୀବଜୀବ ହେଲା କିମ୍ବା କଥିଲା
। । । ସର୍ବଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କର୍ଣ୍ଣାନାଥ କେବଳ ମାତ୍ର
ଜୀବବକ ଯେ ଅନନ୍ତ ବିନୋଦର ଅଧ୍ୟ
ମୁଦ୍ରାମାନଙ୍କ ପାତ୍ର ମନୋମାର୍ଗ ହେବେ । ଉପରେ
ମନୋମାର୍ଗ ଏବୁ କହାନ୍ତି କୁହାର କେବୁ କେବୁ
ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଈସ୍ଵକରେ କିମ୍ବା ଶିଖିବା
କାହିଁ । ନରସା କେଉଁ ଲକ୍ଷମେସ୍ବଙ୍କେ
ଶାସ୍ତ୍ର ଏ ବିଷୟରେ କ୍ଲେବକ କହିବ କହିବ
ପାଇବେ ।

ଅବରେ ପତୋଳା—ପାଠକମା
ଜାଗନ୍ନାଥ ଦେଖି ମୁଦ୍ରାପତ୍ର ଧରିବର ପତୋଳ
ଦେବୁ ହଜିବି ପଦମେଲ ସମ୍ମରଣରେ ଆମ
କଥ ହୋଇଥାଏ ସମ୍ମରଣ “ଅନ୍ତରୀଳର
ଭାବର କରୁଥିବ ଜୀବି ହେଉଥିବ
ପଦମୁଳଦୟାତିଥ ଜାମଳ ଚାଲା ହେବ ନା
ମୂଳଦୟାତିଥ ତୁରୁବ ବନ କହି ଅଛି
ଏହାପରି ଅବେଳ ମୁଦ୍ରାପତ୍ର ଓ ସମ୍ମରଣ ସାଥୀ
ହୁବୁଛୁମ କରିବାରୁ ହେବାରୁ ! ଏହା
ଦେବମେଲା ନାହିଁ କୁଣ୍ଡ ଲମ୍ବ ଦେବମେଲା

କିମ୍ବା ଦେବତାର ସହୃଦୟ ଶୁଧିତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା
ଆପୋଜିନ ଦେବତାଙ୍କ ବୋଲି ଶୁଣିଥିଲା
ଏହାରୁ କ୍ୟାତକେବଳ ଅକଳ ଧଳ ଯାଦି
ଦେବ ଆପାରାମା ବ୍ୟାପୁର୍ବ ନିଷ୍ଠା ଦେବ
ଏ ହୃଦୟମୟଙ୍କେ କ୍ୟାତକେବର ପ୍ରସାଦରୂପ
ପୁନଃ ରଖି ଧ୍ୟାନର ଅବଧିରେ ଚାରିଷ୍ଟର
ଅର୍ଥ ବ୍ୟାପନେ କିମ୍ବା କାହିଁ ?

ପର୍ମାଣୁକ ଭାବରେ ସ୍ଵପ୍ନଶାଖକ
ପ୍ରକାଶ ଯେ ପର୍ମାଣୁକ ଘରୁଁଥିଲେ ତୁ କହେ
ଦେଇ ଯେମାନଙ୍କ ଅଧୀକ୍ଷତ ପ୍ରାଚୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କ
ବ୍ୟପ୍ତିଶାଖକ ପ୍ରଦତ୍ତ ସଂକଳନ ହେଉ ଅଛି
ଭାଲୁହ ଗର୍ଭରେ ପାନାର, ଚର୍କା, ମୋଟା ଏବଂ
ଜିନିପ୍ରାଣ ପର୍ମାଣୁକ ଅଧୀକ୍ଷତ, ଏହି କଣ
ପ୍ରାନର ଅନ୍ତରୀମାନ୍ତର ସ୍ଵପ୍ନ ଜନକାଳୀମାନ
ପାତ୍ର ହେବେ । ବେଳେ ଗଲାପାଇବେ କିମ୍ବା
ପାତ୍ରର ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ଗାନ୍ଧୀ ଜାଗିବା ନିମନ୍ତେ
ମାନୁଷରାଧୀ ମାନୁଷରେ ଉତ୍ସମ୍ଭବ ହେବ ଅଭ୍ୟାସ
ଦେବେଶେଷ ଦେଖିବୁ ପାଇବେ ମଧ୍ୟ ଦେଖ
ପ୍ରକାର ଶ୍ଵପ୍ନଶାଖକ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାକୁ ।

ମେଳା ଚନ୍ଦ୍ରମରେ ଉଚିତକାହା—ତୁମେ
ଗାହିଲୁ ସେଇନ୍ ଧରନରେ ଦୂରମର୍ଗରେତ୍ଥିଲୁ
ଦିଶିଲା କଷାୟର କ ପିଲ ଦେସିଲେବୁ
ଦୂରମର୍ଗରେତ୍ଥିଲୁ ଅମ୍ବରୋଧର ଦୀମା ପ ଦୂର
ଦର୍ଶନର ଅଭିନ୍ନ ଲାଗିଥିଲୁ ମେଚେତ୍ତିଲୁ
ପ୍ରକାଶ ମେ ବନ୍ଦୀରେ ଭାବକ ସତର ଶାନ୍ତି
ଲିଥେଗେଲୁ ଯଦୀପଦ୍ମରେ ପ୍ରକାଶ କରିଲୁଛି
ଯେ ଜୀବନ ବାହିଲୁ ସେଇକରଣରେ ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନ
ଦେବାର ପେରି ବାଖାଖୁଲ ପାଢା ଦୂର ଦୂର
ଦିଲ । ଶାନ୍ତି ଏକଷ ଦୂରକୋଷିଲୁ କମିଶି
ତଥୀକ ଓ ଦେଖିବାର କାମ ନାହିଁ
ଗେହେରେର ପ୍ରକାଶ ହେଉ ସବରାହ
ମେଲକ, ଅକ୍ଷୟାଶିର ଚକ୍ରମିଳ । ସବରାହ
ନକୃତେଷୁ ଓ ବିଲଚନେ ଘୁରନ ସତର
ଭାବରାହିଲ ଦିଶିଲା ହୋଇ ଯାହାର
କଷ୍ଟମ ପ୍ରଧୂର କରିବାର ଅଳ୍ଲାଙ୍କଳ ଏ କାହା
କାହା ଦକ୍ଷାଧରାନ୍ତି । ଏଥେକ କହି ଦକ୍ଷିଣ
କାହା ।

କାଳରେ ଉପରିତ୍ତରେ ଏହି ମୁଣ୍ଡ
ପୂରୁଷ କୁମା, ଦେଖ, ଛନ୍ଦର କରିବ
କାହାର ଜିବି ଦେବିଦୁରୁଷ । କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା
ଶାରୀର ଟେଲିକରିଯାଇ କାଳାପଦର ବ
ର ବିଶ୍ଵ ଆଗରର କୁମାର ପ୍ରମାତର
ଅଶ୍ରୁ । ସ୍ରଧାକରି ଅଞ୍ଚଳୀ ଏହି କର୍ମକଳ
ଉପୁରି ଦାରେ ଏହି ସେହି କୁମା ଦେଖି
ପ୍ରେତ କରିବାର ଉପରିତ୍ତରେ ଅମର

ଦେଖିବେ ପୁଣ୍ୟ କଲାଙ୍କ ହାତ ପ୍ରକଳନ ସମ୍ମାନ
ଏବଂ ଦେଶରେ ଉପରେ ଅଛିବ କମଳ
ଦେଶରେ । କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରମୋହନ ନାହିଁ
ଏକାକୀ ଦେଶରେ ଅଜ୍ଞାନୀଯାଙ୍କ ଓ ଜମାର ଜାଗାର
କଥାରେ ଅନ୍ୟ ନନ୍ଦ ଦେବାକୁ ସବୁ ଦେଖିବ କାହା
ଦୁଃଖା ଏହି ଦୁର୍ଲଭ ଦେଶରେ ଏହି ଅନ୍ୟ
ଧର୍ମଦେଶରେ କେତ୍ରମେଳେ ବାଗଜର ଅନ୍ୟ
ଦୁଇ କଲାଙ୍କ ପାଇଁ କେଷ୍ଟୁ ଦେଶରେ
ଆସୁମାନକୁ ଅନ୍ତରଦେଶରେ ଯଥେ ଏହି
ଥିବେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାନ୍ତି । ଏ ଦେଶରେ ପାଇଁ
ଶକ୍ତି ଅଛି ନୀତିଶୀଳ କାଳେର ଦ୍ୱାରା କରି
ଦେଶରେ କେବଳ ଦେଶରେ ହାତ ପାଇଁ
ଦେଶରେ । କିନ୍ତୁ ତୀର ସହ କାର୍ଯ୍ୟରେ
କେତେ ଦେଶ ? ପ୍ରତିକ ଅର୍ଟଠଳ ଦେଶର
ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଯେଉଁଠାରେ କରି କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଆମ କାହାଁ । ଅନ୍ୟମେଳକ କୁଣ୍ଡ ଅନ୍ୟ
ଦେଶରେ କରିଥିବାର ଅନ୍ୟମେଳକ

କାରାର ଶ୍ରୀହାର୍ଷ ପ୍ରତ୍ୟେକର ଅନ୍ୟମେଳିତ
କିନ୍ତୁ କୁଣ୍ଡଳାର ଗାଉଁରୁ ତାଙ୍କର
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ କରିବା ପାଇଁ ଏହିତେବେଳେ
କଥାର ଧାରାଯିବାକୁ । କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଯୁଦ୍ଧରେ
ଏହା ଏହାପରି ପ୍ରକାଶରୁ ଓ କେବଳ
ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଏହାରେ କିମ୍ବା
ଦୋଷର କାରଣ କାହାଁ । ତେବେଳେ କାରାର
ଶ୍ରୀହାର୍ଷ ତତ୍କାଳେ ଜୀବିତ କାଲରେ
ଅଛି କୁଣ୍ଡଳ ପରିମାଣରେ ଯୁଦ୍ଧ କୁଣ୍ଡଳ ଶାହ
କେବଳ ଏଥି ସେବନ ହାର ଦେଖିବ ତେ
ମେହିବ ଅନ୍ତରାଳର ପଥର ଦେବକ ଏ କଥା
କେହି କୁଣ୍ଡଳ ମହିନେ କାହାଁ ।

ପଶ୍ଚା ନିଶ୍ଚ—ମୋରା କାହୁରୁଥିଏ ବିଅକେ
ପାତାହୁ କର ଅଣକା କେ ଦୁଃଖଟେଣ୍ଟା? କେବୀ
ନିଷେ ଗଲାଥା ଏ ଦେଶେ କୁର୍ଣ୍ଣିତି ମୟୁଳା ଆ କାହା
ନହାଁ । ଏ କଥା ମେଗୋରେ କାରମାର ପ୍ରହାର
ପାଇଦୁଇ ସବୁ ଧରେ ମେଗାକେ ଭାବୁ ହେବେ
ମେଗେ କିମ୍ବ ବିଷ ବ୍ୟକ୍ତାର କହିଲୁ ମୋ
ଏହି କଥା ବିଷ ସେବ କଲିବାରେ କର୍ତ୍ତାର
ମାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠାନଙ୍କ ନିଷର୍ତ୍ତରେ ପଢ଼ିଲ ଫଳୋଳି
ପାଇଥିଲୁ । ହେବେବ ମାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠାନ ଏହି ମିଶା
ଦିଶର ବେଳାର କହିଲୁ । ମେଗାକୁ କହିବାରେ
କୁଷେଗାରେ ନ ମାଜି ବିଅର ହୋଇବାର କରୁଥିଲୁ
ଏହି ପ୍ରକାଶ ମାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠାନରେ ଏ ବିଷକୁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ । <ହ ହେଲୁ ତ୍ରଦି
କୁଷେଗାରେ ମାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠାନ କାହିଁ ମାନେଇଛନ୍ତି । କହି
ଦେ ଯାହା କିମ୍ବ କାହାକୁଳର ଯାଇ କୁଷେଗାର
ମାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠାନ କିମ୍ବାରେ କିମ୍ବ କାହା ପରେ ଏବା
ଏହି କୁଷେଗାରେ ସେ କିମ୍ବା କିମ୍ବ କହିଲୁ । ମାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠାନ
କିମ୍ବାରେ କିମ୍ବ କାହାକୁ କାହାକୁ କାହାକୁ
କାହାକୁ କାହାକୁ କାହାକୁ କାହାକୁ । ମାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠାନ
କାହାକୁ କାହାକୁ କାହାକୁ କାହାକୁ କାହାକୁ ।

କରୁଥିଲେ ପାହି ଦେଇ କିମ୍ବାତାହିଁ ଏବା
ପାର ପ୍ରାଣରା ଦୁଆଟାକୁ । ଧୀରଙ୍ଗ ଦୂରଜ୍ଞ
ନହାନଚା ଏ କଷ କାହିଁଥାଏ କ୍ଷୁଣ୍ଣ ମହାତ୍ମାକୁଳି
ପାତ ଗୁରୁଙ୍କ ମନେ ସହି ସମ୍ମାନ କହି
ଦେଖାଇଛି ଅଛିବ ସମ୍ମାନୁତ ଦେଖାଇ ଦେମା
ଦିବେ ସବ ବିଶ ଦିବସୁରେ ତର୍ଫ କରି କିମ୍ବା
ଭାବୁ ଅଦ୍ୱୟମନ କରିଯାଇବ ଥାକୁ ନ
ଦେବେ । ମାରଣ୍ଗି କର ଏ କର୍ତ୍ତ୍ଵ ଶୀଘ୍ର
କବେଳମ ଦହିଗାର କର ଦେଇ ଅନ୍ତରୁ
ପରେ ସମ୍ମାନ ଅବେଳାଙ୍ଗ ଦେ କାଳାକୁଳ
କିମ୍ବାଥ ପରେ ଶାୟ ୫୦,୦୦୦ ମାର-
ଣ୍ଗି ଓ ଅନ୍ୟମା ହନ୍ତାକେ ସାମରଚ

ବେଳେ ହୋଲାଦୁରକର ସାହିତ୍ୟକ କମଲ ହୁଏ, ସାଥୀ
ପୁରୀ ବିନ୍ଦେଶ୍ୱରାମଙ୍କ ଜାଗିବୁଝିତ ବିନ୍ଦେଶ୍ୱର
ମହାନ ବିଜୟକୁ ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ କିମ୍ବାକର ଅରଣ୍ୟକ ତଥା ମନତ୍ତାତି ସବୁ
ଏହି ଅରଣ୍ୟକ ସମ୍ମିଳନାକ କରୁଥିବାକୁ
ଅପ୍ରକଟିତ !

ହୁମ୍ରିଲ କାହିଁ—ଲୁଗାରୁ ହର କନକୁଳକ
କହି ଅଛି । ଅବଶ୍ୟକ , ଦେଖିଯାଇଥାଏ
କିମ୍ବାରୁ ଲୁଗାର କବିତା ଅହିପାଳନକ
କି ପଡ଼ିଥିଲା । ସେଉଁ ଲୁଗା ଖୋଜାଏବ
ଦେଖି ତ ଧେ କା ତ ଧେ ଶୁଣି କହିବ ବର୍ଣ୍ଣାକ
ଦେଖି ତ ଧେ କା ତ ଧେ ଶୁଣା ହୋଇଥାଏ ।
ଦେଖି ଯୋଗାର “ ନାହିଁ ଯାନରେ ”
ଲାଲ ଚାନ୍ଦରେଣୀ ଏହି ଦିଶା ଦେଖି କହ-
ଅଛନ୍ତି କେ ଏ ଦେଇର ବଢ଼ି ବନ୍ଦ ବିହୁ-
ଭାବରୀଙ୍କରେ ଏହି ଅଛିପୁର ଲୋହରୂ
ଏହିମାନେ ସୁବିର ସମୋଦରେ ଅଣ୍ଟାର୍ଜିକରଣ
ସୁଧା ପାଇଁ ବିମାନର୍ଦୟ ଲୁଗାର ହର ବଢ଼ିଲ
ଦେଇଥିଲା । ଏ ଫାର୍ମକ କେଇଲ ସବୁଦ୍ଵାରା
ଏହି କୁଣ୍ଡଲାର ଯେମାର ଏହି ଦିନର୍ ପରି
କବି ଦୃଷ୍ଟିପାଇ ଏବଂ ଦେଇଗାର କଥକର
କହିବା ହିମ୍ବେତ ଆପଣଙ୍କା । ଗହୁ ପରକ
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ।” ଅଜି ଜାଣେ ଏହି
ଦେଇବ ଏକବି ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଥିଲୁଗୁ
ନାହିଁ କିମାରି ବା କିମ୍ବାରିବାରାକାରିଗାନେ
ଏହି ଦେଖି ବାବି କିମନ୍ଦେ ବାବି କୁଣ୍ଡରୀ
ଦେଇର୍ ଲୁଗା ଅବହାର କାରିରେ ଏହି କାହିଁ
କିମିଳିରେ ହରିପ ହେଉଥି, ପେ

କରିବାରୁ ହେଲେ ୨୦ ବା ୨୫ ଟଙ୍କା ଏବଂ
ଅଛିବା । ତିନାଙ୍କ ବାର ଅଣା । ଲୁଗାର ଏବଂ
ଭୁର୍ମଜ୍ଯାମାର ପ୍ରତିକି ଲୋକଙ୍କ—ଯୁଦ୍ଧ । ସୁଧା
ହେଲୁଛି ଅର୍ଥେଇବା ଓ କିମ୍ବାକୁ କୁଳା ଦେଖି
ଅନ୍ୟଧିକ କରିଅଛି । କିମ୍ବାକରେ ନୃତ୍ୟ
କରିବା ଏବଂ ଏ ବେଶକୁ ଅବିଭାବ କରିବା
ମାତ୍ର ଖୁବ୍ ନାହିଁ ଅଛି ।

ଏ ହେଶରେ ଯେବେ ପୁନର୍ଭାର ଉଚ୍ଚ
ପରିମାଣରେ ଦୁଷ୍ଟ ଦୟାକୁ କରିବାରପାଇଁ
ଦେବ ଦୀପ ହୁଏ ଏ ହେଶରେ ସମସ୍ତହା
ବୁଦ୍ଧା ଅବାଧରେ ପ୍ରତିକି ପିନମାରେବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହସ୍ତାନ୍ତରରେ, ସୁର ଯେବେ ଏବେ ଏବେ
ଅନ୍ତର କିମ୍ବାର ତମେ; କିନ୍ତୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ପଦକ ବୁଦ୍ଧା ଦୁଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା
କାହାଦେଇଲ ଦେବରେ ପରିମାଣରେ ଚଢିବା
ପ୍ରସ୍ତୁତର । ଅମେରାନେ ଯେ ନିଜର ପୁନର୍ଭାର
ବୁଦ୍ଧା ହଜୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲେ ତାଙ୍କର
ମୁମ୍ଭାର ବିଧେତର ବିଲ୍ଲମ ସୁରାଜ ମୁହାର
ପ୍ରେଇଅଛି । ସେହି ଶାପର ଏହି ଶାସ୍ତର
ଦେଇଥିଲା । ଏ ହେଶର ଧର୍ମ ମହାତମ
ହେବ ମାତ୍ରେ ଏଥର କିମ୍ବା ମରିଦିବ କି ।

ଟଙ୍କାର ଅଳାଟକ—ସଂଧ୍ୟାତିରୁ ଓ ମହାଦେବର ଜୀବନାଲୋକ ଅଶ୍ଵର କଞ୍ଚୁଥରନ୍ତି ସେ କାରାଗାନ ନମନ୍ତେ ବୋଖୁଏ ଟଙ୍କାର ଅଳାଟକ ଟେଟିପୁର୍ବ ସଂଧ୍ୟାରେ ସମ୍ମାନିତ କରିବାର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର କାମାନଙ୍କୁ ଠକାବେଇ ଖେଟି ପ୍ରଭୁର ଜନ୍ମ କରନ୍ତି । କୃଷ୍ଣମାନେ ଯେହି ଗଣ୍ଡାରୁ ଜନ୍ମିଥିଲୁ, ଲୁଣାପଣା ଅବଶ୍ୟକ ହନ୍ତସ କରିବାକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ । ଅତ୍ୟକ୍ରମ ଯେହି ଟଙ୍କା ହୁଲ ହି ଦେବେନ କରୁଣୀମେଧିକ ହାତରୁ ଓ ଦେବେନ କୁଣ୍ଡମୁଦ୍ରିତବଜ୍ର ହାତରୁ ଥିଲେ । କ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କ ଟଙ୍କାର ଅଳାଟକ ସାଧୁତି ନ୍ୟାକରିବ ଜାଗ ପଢ଼ନ୍ତି । ବ୍ୟକ୍ତିଶୀଳ

ଜୀବନ କାହିଁ ଏହାପରି ଯମବ ଦୂର । ଆ
ଦେହ ଦେହ ଅଳ୍ପକଳ କବନ୍ତି ଯେ ଏ କା
ବ୍ୟବଶ୍ୟାମ ତିମଣ୍ଡେ ଚବାର ଅଳ୍ପକଳ ହେଲା
ଗାଁ, ବାରାନ ଅନ୍ତି ଧୋଇ ବରେଣକୁ ପ୍ରେର
ହେବ, ସେହିଆର୍ଜ ମୁଣ୍ଡବୀରଙ୍କ ଅଳ୍ପ ପରି
ଯାଇଲୁ ଦେଖାଇ ଗରି ବହିର । ଆ

ଦେବେ ଏକଟଙ୍କ ଓ ଅରୁଣ ନାର ପେ
ପ୍ରତଳିନ ହେଲ ବିଶ୍ୱାସ ଗଲାଯିବ । କି
ଜୋଟ କଣ ? ଲୋଟ ମର୍ଯ୍ୟାମେଖୀ ପ୍ରତି
ପଦ ଦ୍ୱାରା ଥିଲ ପଛାନିବ । କହିଲ
କେଇ ଆହୁ ଯେ, ସେ କେହି ଏହି ନେ
ନେତାଗ ହୋଷମାରକୁ ଝାଇ ନଜାହ ଟାଙ୍କ
ଲୁହିବ, ନହାଇଁ ଚଢ଼ିଯାଇ ସେହି କେବେ
ମର୍ଯ୍ୟାମେଖିରେ ନାହିଁ ଚାହା ଦଶାପିବ । ଅବଧ
ଏହି ଉପର୍ଯ୍ୟ ନମନ୍ତ୍ରେ ମର୍ଯ୍ୟାମେଖକୁ ଥିଲେ
କବା ନାହା ବିଶ୍ୱାସ କହିବ । କଜାଦିନ
ପାରୁ ଏବଂବିହାଟ ଟଙ୍କାରିକେବ ପ୍ରତି

ପ୍ରେମିତା କହିଲୁ ଏହାର କାହାର କାହାର
ଦେବ । ଯେବେ କାହାରେ ଏ ଶତ୍ରୁଗରୁଙ୍କର
ଦେଖିଲୁ ପ୍ରତିକିଳ ହୁଏ, ପାହାକେତେ ଗର
ମେଘକୁ ସେହି ପରିମାଣରେ ଅକୁଳ ଥିଲା
ବନା ଜମା କରିବାକୁ ହେବ ।

କୁର ଅମାଟଳ ଦେଇର ସମ୍ବନ୍ଧ
ବାହୀନୀ କରିଯାଇଲୁଛ ଦୂରର ଦେଶରେ
ଦୁଃଖା । କିନ୍ତୁ କବା ଖେଳି ତୁମକାହିଁ
ବୁଝିବ ପ୍ରୟୋଗ । ଅଜାନ୍ମ କଷିବ ଦିନ
ଦିନପରା ବରାଜୀ ପୁଣି ପ୍ରାଣ ବରା
ଦୋଷତ୍ତୁ, ସବ୍ୟା ରୂପ କିମହାତ୍ମୁ ଦେବ
ମନ୍ତ୍ରରେଖାର କୌଣସିବ । ପରି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକେ କୁଗାର ଦର ଏହିପରି କୁଗା
ମୁଦ୍ରା ପରିଚେ କୁନାଳ ଦର କୁଗାର ଦର କବି
ଦର କୁବା । ପରିବ କର୍ଷ ପରେ କୁ ଦର
ଦେଇଲେ କରିଏ କାନ ମିଳିବା । କର୍ଷପା
ଜାଳଦିପରେ କୁଗାର କାନ କହାଗଲ
କୁଗାର ହସକରୁ କୁଶର କୁର କିମହି
କମିଲା । କିମେ ଏହାର ପରିପରି କେବଳ

ପ୍ରକଳ୍ପ ଉତ୍ତରାପଣ ହେଲେ ଦେଶବ୍ୟକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଜ୍ଞାନରେ ସମ୍ପଦ ପରିଚାର, ଅଧ୍ୟେତା ଯାହାରୁ ନିମ୍ନ ବିଜ୍ଞାନର ଗାନ୍ଧାର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଥାଏ । ଶାକାହାର ଖରତ କମିଟୀ କିମ୍ବରେ କୌଣସି ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର ଦିଲାଂ ଓ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରେକ୍ଷଣ । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏହି ପାଇଁ ଫଳାଫଳ ଟ ୧୯ ଲା, ରହିଥିଲେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବାରୁ ପାଇଥାର ହାର କଢି ଟ ୨୫୬ ଲା ଦେବାର ଜୀବତର ହେଲା । ଦୁଃଖରତେ ଘରର ମନ୍ଦିରରେ ଶିଳାର ମେଲାରୁ ପାଇବାର ପାଇଁ ଦୂରଦେଶର ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତରୁ । କିମ୍ବା କଣ୍ଠର ପାଇଁ ପ୍ରେମର ନ ହୋଇ ଚାହିଁ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଦୂରଦେଶ, ହୋଇ, ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେବିକାର କଲାକୁ ପ୍ରେମର ହୁଏ । ଯହାକେବଳ

ତୁସର ଲୁହ ଦୂର ହେବାକୁ ମିଳନ ଗୁଡ଼ି
ମେଘ କେତେ ଧରୋଟି କାହା ପରାର୍ଥରେ ହିଲ
ଦେଇ କାହା କେବାଥାରୁ । ପରେ ମେହେ
ଭୁଗି ହର ଅଛୁଟ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୁଏ, ତଙ୍କାର ଲୁହ
ଅଛୁଟ କରିଯାଏ, ଏବଂ ପାତ୍ରଶୁଣ୍ଟ ଚାଲାଅମୁଖ
ହୁଏଛୁଟି, ତଙ୍କାରୁକେ ବିଶମେଷ ସୁଜାର
କରିଯାଇବାଟି କାହା ଫେରାକ ହେବ । ଜୀବନ
ମରିଯୁମେଳକର ଏହ ହୁଏଛା ବର୍ତ୍ତମାନ
ହୋଇଥାଏ । ଘେରଇ କାହାର ମୁଦ୍ରା ଅଛି କମିଶ
ଯୀର୍ଯ୍ୟାବ, ନମ୍ବରିମେଳି ସେତୁପରି ନିର୍ମଳ
ଥିବେ କେ କେହି କାହାରାକରେ କୁଳ ଦେଇ
ତଙ୍କା ଦୂର କେହି ପାତ୍ରଶୁଣ୍ଟ କରାଯାଏ ।

କେ ଦୟାମ କରି ପାହାନ୍ତିର କଣେ ଧୂଳ ପାଇ
ଚକ୍ର ଚପ୍ତାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ଏତେ
ପାହାନ୍ତିର ମୁହଁ ଏବଂ ଏହା କିର୍ତ୍ତାଜିତ
ବଲେ । ବନ୍ଦରାଜ ତେହ ତେହ ତେହ ତେହ
ପୁରୁଷ ସେଇବ ମହାଜନ ମାନନ୍ତି ପାହାନ୍ତି
ନରେ ମୁହଁ ତେହ ଏହା ବରର ଦେବାର
ଅନୁମତ ଦିଅ କୁଅନ୍ତା ପାହାନ୍ତିରେ ପାହାନ୍ତି
ଅହାଙ୍କ କୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ।

ପ୍ରକାଶନ ମୁଦ୍ରାଣ୍ତରେ କଲ୍ପନା

ଅନୁଭୂତ ହୋଇ ପ୍ରାଣ କରୁଥିଲୁ ଏବଂ
ମାତ୍ରାକରନ୍ତିର ପ୍ରାଣକର ମମନ ଏବଂ ମୁଖର
ଶିଳ୍ପୀ ଦେଖି ମତ କୁଠ ମାଠାକୁ “ଜାଗଳ
ଧ୍ୟୋପ” ମାଧ୍ୟମ ପହିଲା ବାଯାର ପାଇ ନାହିଁ।
ପେଟ୍ରୋମ୍‌ବିମ୍ବ ଦିଲଗୁପ୍ତାକୁ ନନ୍ଦରେ ଲେନ
ଲକ୍ଷ୍ମୀମାରା ଘରିବା ଏବଂ ପ୍ରାଣକର ଦିନମ୍ଭୁ
ଦସ୍ତାବ୍ରତାଙ୍କ ।

—131—

ପ୍ରକାଶ ପଦାଳଜୀ ।
ପ୍ରକାଶ ଉତ୍ତରଗାନ୍ଧୀ ୨୦ ମହିନେ ଶତ ଧ୍ୟାନ
ହାତ ରୋଧାନୀ ଲେଖି ଅନ୍ତରୁ ମେ ଏହା ଠାରେ
କହିଥାଏ ଘରୁ ବି ୧୯ ବିଷୟ ତା
ବିଶ୍ଵ ସବିକାର କଥାପୁଣୀ ଠାରୁ ୧୯୭୫
ସେଇଧିନର ଶାରୀରକ ପରିମା ପରିଦାରପ୍ରକାଶର
ସମାଜକାରୀ ଶାଖାରୀ ପାଠୀରୀ ହେବା । ଶେ
ଏଥିଗାନ୍ଧୀ “ବ୍ୟାଗରତ ସହିତମ” ର ଦ୍ୱାରା
ଆଖିଦେଖିବାରୀ ମହାମାତ୍ରମଠରେ ଜାଗରୋଧା
ମଠର ବ୍ୟାଗରମ ମହିନେ ଶୀତକାର କାମକ
ପାଇ ନିରାପଦ୍ୟବୀ ସହାଯତାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ହେବା । ଏପରି ଜାଗରୋଧାରେ ଉତ୍ସବକାରୀ
ବଳନୀ ପଢ଼ି ମାତ୍ରକ ଉପର୍ଦ୍ଦିଶ ବଚାନ୍ତି ହାତ
ଆୟୁ । ଅନ୍ତରୁ ଅନିଯନ୍ତ୍ର ଉପର୍ଦ୍ଦିଶ ପରି ଧରିବା
ପାଇ ଏକ ପାତ୍ରର ସମ୍ମାନର ସହିତମ ପରିମାର
କମାନ୍ତର ୧୦୦ ପରିମାର ଅନ୍ତରୁ ।

00000000

ପ୍ରାଣକଳେଜର ହତ୍ୟାକାନ୍ତିକ ମଧ୍ୟାମାତ୍ରର
କାନ୍ତିକାନ୍ତିକ ସାମାଜିକ ଦଳଙ୍ଗାମା । ସମ୍ଭାବନା
ମୁଣ୍ଡର ପରିଷକ୍ରମରେ ଯାଏ ନ ମାତ୍ର ବୁଦ୍ଧିକାନ୍ତିକ
ଦୂରଦେଶ ଅଧିକାର । ଯଥାକାନ୍ତିକ ମଧ୍ୟାମାତ୍ରର
ପାଦିକାମାତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ମାନ୍ତିକ ମଧ୍ୟାମାତ୍ରର
ଅନ୍ତର୍ମାନ୍ତିକ । ଏହିକାନ୍ତିକ ପାଦିକାମାତ୍ରର ଉପରେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର
କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ମାନ୍ତିକ ମଧ୍ୟାମାତ୍ରର
ଅନ୍ତର୍ମାନ୍ତିକ ଅନ୍ତର୍ମାନ୍ତିକ ଏହ ବଜାରୀକୁ କାମ
ମାତ୍ର ଏଠାରୁ ଥାଏ ଏହିକାନ୍ତିକ ଅନ୍ତର୍ମାନ୍ତିକ
ଦୟାକୁ ଦୟା ଥାଏଥାଏନ୍ତି । ଲାଲୁର କାମ
ଖାଇବ ଏଠାରୁ କଟାଇଯିବ ଉଚ୍ଚ ଦୟାକୁ
ଦୟାକୁ ଦୟା ଖୋଲାବେ କାମ ଅନ୍ତର୍ମାନ୍ତିକ
ଦୟା ଦୟାକୁ ପାଦିକାମାତ୍ର ଦୟାକୁ ଥାଏନ୍ତି । ଅନ୍ତର୍ମାନ୍ତିକ
ଅନ୍ତର୍ମାନ୍ତିକ ଏଠାରୁ ଶାରୀମାତ୍ର
ଦୟାକୁ ପାଦିକାମାତ୍ର ଦୟାକୁ ଥାଏନ୍ତି ।

ଦେଖିବାରେ ପରିହାତନ ଓ ସମ୍ବଲ ମହାବସ୍ତୁ
ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରର ଅଞ୍ଚଳୀର କହିଯ ସଜ୍ଜିତ ମାନ-
ପରେ ଏହି ରଙ୍ଗ ଦୋଷପଦ୍ମ । ଏହଙ୍କ ଧର୍ମ-
ଶାସ୍ତ୍ର ସ୍ଵର୍ଗର ପାଣିବେଶର ଉତ୍ତରରେ ସଙ୍ଗୀ-
ତତ ଦେବୀ ଶରୀର ଅନ୍ତରି ହେଲୁ ଅଧି କରେ
ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ଦେବୀର ପରିହାତକି ଅଭି-
ପ୍ରଭାବିତେ ଗଠି ଦୟା ‘ଧର୍ମକାରୀ’ର ମାନ
ଦେବ ବରିଷ୍ଠେ ।

— 10 —

ଅମେସାନେ ଏହିପକ୍ଷର ଶୋଳାର ଦୟ-
କଲେ ଜୁହେର ରେଖୁଣ୍ଡେରେ ଛାପର ଦ୍ୱାରା
ଯାରେ ଉତ୍ତର୍ମାତ୍ର ଦ୍ୱାରା ପଥେଷ ଅକ୍ଷାକ
ହୋଇଅଛି ଏ ଚାରିମାତ୍ରରେ ମିଳା ହିଥାର
ଦୂରଙ୍ଗେ ବୁଝି ହେଉଅଛି । ଅମେସାନେ ମୁଖ୍ୟ
ଅନ୍ଧର ରାତରାତରୁ ଯେ ଏ କଷ୍ଟରେ ବର୍ତ୍ତି-
ପାଇ ବିଜ୍ଞାରେ ଅନେକବିଜ୍ଞାନ ଲିଖିଅଛି ଏ ପ୍ରାର-
ମୀଦିଆକ ପର୍ମିଲେ ବିଜ୍ଞାନ ହୋଇଥିବା
ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ରବାହିନୀରେ ମିଳା ଆଥ ବାକୁଳ-
ଦେଖି ପର୍ମିଲ ପରିବାରର ମେଳା ପର୍ମିଲ
ପାନାଭାବ ପରିବାର ଦେଇ ଗଣାକଥା ତରଫେ
ବନ୍ଦପରିବେ ହୋଇ ପ୍ରକାଶେ ଜନ୍ମିବେଳେ
ଦରଜାର ଖାଲିକ ବକା ମହେଦୟ ଏହି
ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ବିଜ୍ଞାନ ଯାଇ ଏ କେବୁଳେ
ଅହିନ୍ତି ଦେଖାଯାଇ ଅଳା ଦେଖାଯାଇ ମେଳାକେ
ଦୂର ପ୍ରାସାଦ କେବେ ଦୁଇକୁ ପ୍ରତିବର୍ତ୍ତନ ଦିଲେ
କିମ୍ବା କୁଣ୍ଡରେ ମତ ମାର ତା ୨୦ ମହିନେ
କରିବିବା କେମ୍ବୁଲେ ଦିଲା ବିଷ ଦେଖୁଣ୍ଡ
ମୋହିଥ ସମ୍ବେଦିତିଲା । ହିତ୍ତ ମନ୍ତ୍ରିଦ୍ୱାରା
ଅଯଥାପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣ୍ଡାତ୍ତ ସର, କିମ୍ବା
ବାଜିକୁ ପରା ଏ ବକ୍ର ଜନ୍ମାଇ ମରୁକୁ ପରିବ୍ରାନ୍ତ
ପ୍ରକଳ୍ପର ଦୃଷ୍ଟିକ ବୋଲୁଥିଲେ । କେବୁଳେ
ଦେଇ ଯାଇ ସମ୍ବନ୍ଧିତାକରି ବିଷିଦ୍ଧିଲେ ଏ
ଯାଇବାର ଏତିଠେଥାମ, ମାତ୍ରକର ତାହା
ପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣ୍ଡ ବୟସ, ମାତ୍ରକର ହେବିଥିବା
କିମ୍ବା କାରଣ୍ଡ ମାତ୍ର ମହିନାର ଯୋଗ ପ୍ରକାଶ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲେଖାନେ ସମସ୍ତଙ୍କେ
ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ସବୁରେ ସେଇ ହୋଇ-
ପାରେ ।

ମେ ଦେଖି କୌଣସି ନାହିଁ ପ୍ରସ୍ତର
କରିବିଲେ ମେ କେବେଳି ଶେଷରୁକୁ ବିଜେ-

ଲାକ୍ଷଣ କରିବ ପ୍ରେସର ହୁଅନ୍ତିରେ ଧେରାତେ
ବଜାରଟିକୁ ଅନୁଭେଦ କରନ୍ତି, ଯେ ଲାକ୍ଷ
ମହୋଦୟ ଉଚାର ମବ୍ରିମେନ୍ଟ୍ସଙ୍କୁ ଅଳ୍ପେକ୍ଷ
ବରନ୍ତୁ ଯେ ଅଭିନ ପାଇ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଶିଖ
କିମ୍ବା ବିଜ୍ଞାନ ବିଦ୍ୟା କରାର ବୌକରି
ସମ୍ପଦର କଷ୍ଟ ପ୍ରଗତି କରନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ମାତ୍ର
ମାତ୍ରମାତ୍ରେ ଧେରାକରି “ସାଧାନ୍ତିଧାରେ
ତେଣ୍ଟା କରିବେ ମାତ୍ର ଅଭିନ ପାଇ କି ହେବେ
ଧେରାକରି ତେଣ୍ଟା ଅଧ୍ୟକ୍ଷବଳରୁ ଫଳକଣ୍ଠ
ଦୋହରାପାଇବ ମାତ୍ର” । ବାରୁ ପଢ଼ିଲାଗ ଗୋଟିଏ
ବିଶ୍ୱାସ ଦେବଳ ଅଭିନ ହୁଏ ହେବେ
ଅନ୍ତର୍ମୁଳ ମଧ୍ୟ ଦୋହରାବେ “ମାତ୍ର ସାଧୁ ମାତ୍ର
ମାତ୍ରମାତ୍ରେ ଏ କଷ୍ଟପୂରେ ତେଣ୍ଟାକାନ୍ତି ହେବେ
ଅନ୍ତର୍ମୁଳ ଅଳ୍ପ ଲିପି ।

ବେଳୁଦିକ ମାରବାଡ଼ିମାନେ ସବୁ ତର ନିଶା
ପିଥ ଦିନମୁ କରୁଥିଲା ଏ ଜଣ କମୀ ମାରବାଡ଼ି-
ମାନ୍ଦିଲୁ ହଣ୍ଡି ବଧନ କରିଛନ୍ତି । ଅବେଳା
ଲେବ ଉପରୀର ଥିଲେ ଏ ପରିଶ ସବଳ
ବିଜରେ ଉପରୀର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସବୁର କାହାରେ
ଏବଂ ଧାରାନାହିତୁଷେ ଫରିଗୁଣ ହୋଇ-
ଥିଲା ସେ ସୁଲକ୍ଷଣ ସହାଯ ଲେବା ହୋଇ
ଥିଲା । ଜଣେ 'ମାରବାଡ଼ିକୁ
କେବଳମୁ ପଣ୍ଡବ ରହନା ସହାୟ କୃତିତ୍ୱ
ପାଇବ ଏକବରଣିଆ ଅର୍ଥପ୍ରତି ଏବଂ ବର୍ଷ କାହାରେ
କୁଳିବ ହଣ୍ଡି କିମ୍ବାନ ହୋଇଥିଲା । ଅର୍ଥତ୍ତିବୁ
<କମାର ମଧ୍ୟରେ ତ ବେଳେ ତରକଳ ଲାଗୁ
ହୁଏ ହେବ । କାହାର ପ୍ରଧାନ ଗୁମ୍ଫାକୁ ମଧ୍ୟ
ଟ ୨୫୦୦୯ ଅର୍ଥପ୍ରତି ରଖିଦେଲା । ଆଜୁ ଜଣେ
ମାରବାଡ଼ିକୁ ଟ ୩୫୦୦୯ ଅର୍ଥପ୍ରତି ତୋଠ-
ଥିଲା । ଆଜୁ କଣ୍ଠରୁ ଟ ୧୫୦୦୯ ଅର୍ଥପ୍ରତି ୫
ଦୂରଦର୍ଶ ଦକ୍ଷାଶ ଲାଇର୍ୟୁର ଅଫେଲ ହୋଇ-
ଥିଲା । *ଏ ଅପରିଧି ତର କାବିଗ୍ୟର
ଅଫେଲ ହୋଇଥିଲା) ଫେରାନ୍ତି ଅପରିଧିର
ଅନ୍ତରୁ ବିଧାଯାଇଛି ।

ଏହିପରି ଅଛି କେବେ ସ୍ତରରେ ଆଶାବଧିକର
ମଧ୍ୟ ପରେ ଦ୍ୱାରା ଧୋଇଥିଲାବ ଶୁଣ
ଆଗିବା ଦେଖୁ । କାହିଁର ସମ୍ଭବତେ
ଦେଖୁବେ ବିଷ ଯେବେ ନ ଥାରେ ?

ବ୍ୟାକିନୀ ପ୍ରକାଶନ

ଦୂର ବାହୁଦ୍ରାଶ ଆଜୀମୁଖର ମନୋଦୟ ଦ୍ୱାରା
ମନ ନାମର ସମ୍ମାନ କରିବି କରିବି କରିବି କରିବି
ଏହଙ୍କର ମେହିୟ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକାଶ କରିବି
ଅନ୍ତରୁତ୍ତମ । ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଯାଇମେ ଏହି ।—ତାର-
ବର ନେମାମାଟେ ଯେହି ସମ୍ବଲପାତା
କଣ୍ଠରେ ଏହେହି ଜୀବିତ କରୁଥିଲୁ
ଶାଖାଧର ପ୍ରକଳ୍ପରୀ ବୁଝନ ସମ୍ବଲର ଯେହି
ସମ୍ବଲପାତାକର୍ତ୍ତରୀ କରିବ ଶର କହି ।
ଏହାର ଲାଗୁ ଶାରପାତା ସୁନ୍ଦର ମନୋଦୟ
ଜୀବିତର ବାହୁଦ୍ରାଶ ଏହି କେମାଟିହିଁ ପାଇ-
ବର ବାହୁଦ୍ରାଶ ଅଧିକାର ପଥରୁ । ଭବନ୍ତର
ପାଦାବିରାମେ ଶାରପାତାକ ସମବେ ଅଛି
ଏହେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପର ପାଶିରେ ଏହିପାଦାର
ଶାରପାତାକ ତଳ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଛି ଏହି ସମ୍ବଲ
ସମ୍ବଲପାତାର ଯାତ୍ରାବିବିହାର ଦ୍ୱାରା ବରିବ
ଶାରପାତାକ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଛି ଯାହି କିନ୍ତୁ ଏହି
କେମାର ଶାରପାତାକ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆମା
ଅଭିଜନ ପରମାତମ ଉତ୍ସାହର୍ତ୍ତମ ଓ ବିଶାପତ ।

ପ୍ରବେଶ କାହିଁ ଦା ତାର ସମୟ କେତେ ମଧ୍ୟରେ
କା ଛାଇ ପଥୋଲକ ଦ୍ୱାରା ଅନିତ ହୁଏ । କେଉଁ-

ମୟକଳ ଲାପଣୀର ଗାହାଙ୍କ ଅଷ୍ଟିତ ଶ୍ରୀମଦ୍ ପ୍ରମନ୍ତିରେ ଦେବୀ ଅବଧାର ଓ ଏବୋଧ
ପ୍ରାଚୀରେ ଉରେ ହେଉଥାଳ ଥିଲେ ପାଦା
ଶବିତ ପ୍ରାମୟାତିକ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧରେ ଅବଦ୍ଵେ
ଦେଲା ଅବଧାର ଯକ୍ତ୍ଵାର ମେ ଜିଜେ ଅବ
ଦ୍ରବ୍ୟର ଦର୍ଶାଇଲେ ।

ପ୍ରତିବାଦ ହେଉଥାଇବ କରିବୁ ହେଉ
ଅଛି ଏ ପ୍ରତିବାଦ ଗ୍ରାମବାସୀ ହେଉଥାଇବ
ନତିଥି ସାଧନରେ ସହାୟ କରିଲାକୁ ଦାନ
କରିବାକୁ।

ଦେହମନ୍ୟାତ ଚର୍ବିଦେହ କୃତ ଲେଖ କ
ବାର୍ଷିକୁ ଉତ୍ତର କୁଞ୍ଚି ବା ଅର୍ଥବସ୍ତୁରେ ବନ୍ଧୁ
କୁଞ୍ଚି । ଦେହମନ୍ୟାତ ଶାବ୍ଦିଭଗୀଳ ପ୍ରଥମ
ବନ୍ଧୁରଙ୍କ ଅବେଳା ଅନ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁ ପାତ୍ର
ଲୋକସ ପ୍ରାଚୀନୀ ଦେହମନ୍ୟାତକୁ ଏଥାର
ବାର୍ଷିରେ ସହାୟ କି ଦେଲେ ଦେହମନ୍ୟାନ ଭାବ
୫୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥବସ୍ତୁ ବନ୍ଧୁରଙ୍କ ଓ ୧୪୯୯
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାବବାସ ଦେଲ୍ପାଦାତ୍ର । ଦେହମନ୍ୟାତ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବବିର ସହାୟ ଲୋକ ମାଜନ୍ତି
ଅଜ୍ଞାପନେ ବହୁମଣ୍ଡଳ ବନ୍ଧୁ କିଧାଳ ଉପ
ଯାଇନ୍ତି ।

ଦେତମ୍ବାକର ପ୍ରକାଶ ବର୍ତ୍ତରୀ ମଧ୍ୟରେ
ନିମ୍ନେଲୁ ନେବେଷ୍ଟବ ଦୂରେଖ୍ୟୋଗ୍ୟ । ଯେ
ଜ୍ୟାନକ ପ୍ରଥାତୀ ଅପ୍ରକାଶର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବେ
ବହୁଳ ଧାରିତ ପ୍ରାଚୀନତାରେ ଚାରିଏ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧ୍ୟବଧ ଦେବରେ ତାହା କିଛି ବିଦ୍ୱାନ୍
କରିବେ । ଜ୍ୟାନରେ ଦୌର୍ଯ୍ୟ ଅଭିନନ୍ଦିତ
ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେବେ ତାମରାଦିଲ ମାତ୍ରରେ
ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶୁଣି ବାଧା ଦେବିତେ । ତେଣୁ ବାଧା
ମରମତ ଦେବିକେ ଏହି ପଦରେ ପ୍ରଦାନ
କରିବେ । ତତ୍ତବତ୍ତ୍ଵ ଜ୍ୟାନମାନଙ୍କ ଧର୍ମର
ଦ୍ୱାରା ନିବା ଅବିପଥ ପ୍ରମୁଖ ଦେବିବେ
ଜମ ଧରଦର୍ଶକ ଦେବା ସମେୟ ମୁଲିଷ ଏ
ପଦରୋତ୍ତମର୍ମମ୍ବାତ୍ମନ ଦେବମାନଙ୍କ ସହା
ଯାତ୍ରା ଓ ଜୀବନଯୋଜନ ତରି ସଂଖ କର

କେବେ । ଅବସାଦଶ୍ରମୀ ସାଧାରଣ
ବାର୍ଷିକ ନାଟ୍ଯ ପ୍ରମଜାଳୀ ଗୋଗାତିକେ
ବନ୍ଦରାଜେ ଉଚ୍ଚକ ଅବସ୍ଥା କରିବେ ଓ ଏକ
ହୃଦୟ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ମୁଦ୍ରା
ଗାନ୍ଧୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ, ସତ୍ସା ଓ ଶୈ
ପାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିଲାହୁ ରେଣେ ଦିବାରେ
କିମ୍ବା କାହିଁ ପ୍ରତିପାଦନ ତଥାର ଛୁଟା
ଅଳ୍ପମୁକ୍ତ କରିବେ । ଗ୍ରାମର ଅନ୍ତରେ
କାହା ନବ୍ୟାକୁ କରିବେ ଓ ସାଧାରଣ ଧୂପ
ବିଗା କରିବେ ଓ ଧୂପ ସାଧାରଣ ହରିଦୂମ୍ବ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାଣବିଧିରେ ଜୀବିତ କରୁଥିଲା
ବ୍ୟାଧ ଦେଇଗନ୍ତିରେ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରାପନାମି-
କର ସମେତ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କରୁଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଦ୍ୱାରା କାନ୍ଦରେ ପ୍ରାଣ ପାଇ ତେ ଶାଶ୍ଵତ
ମାତ୍ର ଅଧିକାରିତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ହେଉଥିଲା

ଏହି ଘୋନ ହୋଇ ପ୍ରମାଣ କୁରୁଦରାଵତେଜୁ
ବୁଦ୍ଧାଙ୍ଗୁ ବିଦ୍ୟା ଅପରାଧରୁ ଧରିବାର ସାଧ୍ୟ
ଦେଖୁ । ପରିବାହାରୀ ପ୍ରସ୍ତୁ ପ୍ରାଣସାଧ୍ୟ
ଦେଖୁଥେ ଦାର୍ଢା ଓ ଲେଖିଯୋଗୁ ଦରୁପାଥ୍ୟ
ମନ୍ଦରୀ ଜ୍ଞାନରେ ଜହାୟନ ପ୍ରବେଶ କରିବୁ
ପ୍ରାମଳାହିମାତ୍ର ଧେମାତ୍ର ବଧା ନ ହେଲା
ହାସିବୁଥିଲାର ଉଷର ଦେଖୁଣ୍ଡ ସତ୍ୟ
ଦେଇ ପାର୍ଥ କରା ହସି ଜ୍ଞାନରେ ମେଳେ ଏହି
ଶ୍ଲାନକାଳୀ ଦେଇଷହାର୍ତ୍ତ ଫେରିବେଇ ନ
ଥାର୍ତ୍ତ ପରମ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ । ଜ୍ଞାନର ଦିନ
ଦେଇ କିମ୍ବା ମାଜେଜେଇ ହେବ । ମାପର ଦିନ

ପ୍ରାମଣାବିଜ୍ଞ ଅନୁଯାୟୀଶ୍ଵରୀ ପ୍ରାମଣମତ ପ୍ରାପ୍ତ
ବାସିଙ୍କ ପ୍ରଥରେ ବସାନ ବନଜହାନାନ୍ତିରୁ । ପ୍ରାପ୍ତ
କୌଣସି ଅପରାହ୍ନ ଲୋକ ଅସିଲେ ଏ ଦୟା
ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥାଇବୁ ଉତ୍ସାହବାବୁ ବରା
ନନ୍ଦେଇ ହେଉଥାଇବୁ କାବୁ କଣ୍ଠର ହେବା
ସମାଜ ଅନୁମତ ଦୟା ମାପିର, ଦୟା
ବିଦ୍ୟାର ବିଦ୍ୟାର ହେବି ମଧ୍ୟ ଦୟାରୁ ଏ ଏ
ଅନ୍ତର୍ଦୟାବିଦ୍ୟା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କାବାର ଦୟାବିଦ୍ୟା
ଦୟାବିଦ୍ୟା । ଦୟାମ ମେଶକରିବାରେ ପ୍ରାପ୍ତ
ମନ୍ଦିରରୁ ଦିଶେଖ ସରଗା ଦେଇଲେ ମେ ୧୯୯
ସପ୍ତମୀ ହେଲେବାର ଦୟା ମଧ୍ୟ କରିଥାରନ୍ତି
ହେଉଥାଇବା କାବୁ ଅସରିଖାଇ କମିଶଳ
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ହେବେବେ ହୁକରେ କହୁ କରି
ପାଇଥାନ୍ତି ।

ଦେବମନ୍ଦିରର ଦ୍ୱାରା ଦେଖିବେ ଧନୀଙ୍କ କରାଯାଇଛି ।
ଏହା ଲାଗି ବରଜାକରିବେ ତେବେଳାକ ଅସାଧ୍ୟ
ପାନ୍ତି ଓ ଗାଢ଼ିର ପଦର ଦିନାକଣ୍ଠ କରିପାରୁ
ହା ବା କେବଳି ଦେଇ କରାଯାଇ । ତେବେଳାକ
ଦିନପରିବାରଙ୍କରେ ନିର୍ମାଣ କୃତକୁ ମାତ୍ର
ଅନ୍ଦେର ପ୍ରକାଶରେ ଦଶ ଦଶଶହୁଦ୍ୟ କୁଦାରାହୀ ।
ତମାମିମାତ୍ରେ ତେବେଳାକ ନିର୍ମାଣ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିବାକୁ ଓ ପକ୍ଷାଧିକ ଦୟାପା-
ଦ୍ୱାରା ପାର୍ଥିବାକି ନିର୍ମାଣ କୃତକୁ । କିମ୍ବା
ମାନ୍ଦ୍ରୋଦୀ ଶାଥାରଙ୍ଗତି ସକାରାତର ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ
ଗୋଟିଏ ଅନୁଭାବରେ ତେବେଳାକ ନିର୍ମାଣ କରା
ଥାଏ । କୁତୁହା ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ସତବ୍ରଦୁରାରେ
ତେବେଳାକ ନିର୍ମାଣ କୃତକୁ ।

ଏହି କୁର୍ମୀ କହିଲେଣାଟ ପ୍ରଥମେ ମନ୍ତ୍ର-
ଦେଖିବେ ଗ୍ରାନିଧି ସାବଳ ଶବ୍ଦ ଜୀବିତକୁଳରେ ଏବଂ
ଜୀବିତ ଉଚିତରେ ବନ୍ଧୁ ହୁଲା । ଏ—ମୁଁ
ଦେଖିବେ ତିବିପୁରିଙ୍ଗ ଆବଳକୁ ଜୀବି
ନିରବା ଓ ଯୁଗା ପ୍ରକାଶିତ ସାହାରାରେ
ଅପ୍ରକଟ ଓ ଅଭିନବକୁ ରୋଧାର ପାଇଲ
ଦେଖିବା । ବିନ୍ଦୁଦେଶର ଶାରବନ୍ଧି ନିରାମିତ
ପ୍ରସାଦ କ୍ଷାପ ସନ୍ତୋଷପାତ୍ର ଆକାଶ ପ୍ରାଣିରେ
ହୋଇଥିଲା । ଦୌର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯେ କେତ୍ତ-
ମନ୍ଦିର ଅବସ୍ଥାରୁ କୁଠାରୁ ପରି ଦୂର ଦେଖ
ଦେଖିବ ନାହିଁ ଅଭିନବକୁ ଶାଖାର ବନ୍ଧୁ
ଗ୍ରାନିଧିର ଶବ୍ଦ ଅଭିନବ ସନ୍ତୋଷପାତ୍ର
ହେଉଥିଲା । ବାହ୍ୟର ପରିବର ଦେବତାର ପରି
ଦେଖିବା ପ୍ରକଳ୍ପ କେତ୍ତରୁଥିବ ଅଭିନବ
କମଳାରୁ ମନ୍ଦିର କରିବ ପ୍ରାଣିଦେଶର କୁଠାର
ମାତ୍ର ଶୀଘ୍ର ଭାବର ପ୍ରକାଶ କରିଛି ଏବଂ
ବାହ୍ୟର ପ୍ରକଳ୍ପ କରିବାର ଜାତକୁ ତା
ବାହ୍ୟର ପ୍ରକଳ୍ପ କରିବାର ଜାତକୁ ଅବଲମ୍ବନ
କରିଥାଏ । ପ୍ରାଣିଦେଶର ଗ୍ରାନିଧିରେ ସମବେଳ
ଦେଖିବା କବି ଦେଖିବା ଓ ଅପ୍ରକଟ ସଙ୍କଳନର
କରିବାରେ ଯେତେ ପରିପାଳନ କରାଯାଇବା

ପକ୍ଷ ସମାବେଶ

ଚାଲିଯାଇ ମନେ ସଗୋରିବେ ଅପରା
ଦେଶରୁକୁ । ତା ୧୭ ଖର ମୂଳକ ଥେ
ଏମଙ୍କ ମୋହର ମାରକ ପ୍ରାତିର ଭାବରୁ
ଅଛାବ କୋର ଅନ୍ତରିମେ ଉପରେ
ମୋହକ ସେଇ ନିର୍ମିତାର ନିରାର ହୋଇ
ଅତ୍ଯାସ ମୂଳମାନକୁ ଉନିମୋହକ ଲୁହନ ବା
ବେଳା ଧ୍ୟାନ କର ମନ୍ତ୍ରମାତ୍ରୀ ଭାସକ ପ୍ରାତିର
ପ୍ରସ୍ତୁ କର ବରଣର ପାଇଅନ୍ତରୁ । ଏକୁ ଶାରତ
୧୯୩୧ ଜାନ୍ମୀ ଏ ସେମାନଙ୍କ ୧୯୫୦ ମେନା
ଦିନ ଖରାପୋପ ବର୍ଷାପନାରେ ବୋଟା
ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରାମରଶ ହାତଅନ୍ତରୁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ମେ ଅତ୍ୱିଧୁ ଭରଣ୍ଡି ୧୯୫୦ ମୁହଁକୁଠି

ଓଡ଼ିଆ ଦ୍ୱାରା

Scraps.

The result of the final examination of the Cuttack Medical School has been extremely deplorable. Out of 22 only one has been declared as passed. What is this almost wholesale massacre due to? Defect in teaching or deterioration in the efficiency of the teaching staff cannot, of what we know, be the cause. What else could the reason be? Have the examiners anything to do with this very unsatisfactory result? We beseechingly invite the attention of the authorities.

We cannot but notice the awfully obnoxious nature of the Jali drain. We do not know to whose fault it is due but at any rate it is a menace to the health of the students of the Ravenshaw Collegiate School and needless to say is also a public nuisance. We draw the attention of the Headmaster of the Ravenshaw Collegiate School, and of the Superintendent of the Cuttack Jail who we are sure are very particular about the health of the town and last of all of the Vice-Chairman of the Cuttack Municipality who we hope will take prompt action. We hope the evil will soon be remedied. At any rate a change of site is necessary.

The last June number of the Journal of the Bihar and Orissa Research Society contains a scholarly and useful article from the pen of our distinguished Professor Rai Bahadur J. C. Ray on the "Textile Industry of Ancient India." The Rai Bahadur has not spared any pains to make the article not only interesting but fairly exhaustive. We ask every one interested in the welfare of the country to go through the article.

The Hon'ble Babu S. K. Sahaya of Ranchi is introducing a bill in the Provincial Council of Bihar and Orissa for the enforcement of free and compulsory primary education in the new Province. The Bill has been published in extenso in the 'Express'.

SUNIA AT RAJ KANIKAT

The celebration of the New Year's Day at Raj Kanika is a grand and joyous occasion. Ordinarily the occasion is associated with merry-making and festivities in which the gratification of the landlord himself forms the predominating factor, but at Raj Kanika the state of things is just the reverse. The sights that greet the newcomer sink deeply into his heart and he is at once made to realise that if wealth is allowed to accumulate in the hands of a single person it is only for the benefit of the many. Unlike chiefs who seek the attractions of big cities and build for themselves mighty structures there, the Hon'ble Raja of Kanika has spent lacs in building a charming and splendid palace in the midst of his tenantry which wears a gala appearance on this auspicious day. From dewy morn to the small hours of the next morning the festivities and amusements continue, every one of which is for the express behoof of his teeming tenants. The tenants, thousands of them, rich and poor, have free access to the Rajbhatti—a sight which does the heart good to behold and is in pleasing contrast with the sight of durwans making their best efforts to keep away ill-clad people from the precincts of a palace! In the morning, religious ceremonies are performed and Brahmins are fed. In the afternoon, at a Khas Darbar, the Rajasahib receives *nazar* from his officers, amongst whom *pan* and *atta* are distributed. In the evening, a grand procession is formed, in which thousands of tenants who have come from the remotest corners of the estate join and the Rajasahib surrounded by his loyal and cheering tenants, proceeds to the temple of his ancestral tutelary deity and the procession after passing through the main road returns to the Rajbhatti. Soon after, another

Darbar, which may be described as the Am Darbar, is held in which all the tenants take part, who offer *nazar* to the Rajasahib and amongst whom *pas* and flowers are distributed. In accordance with historic practice, in the Am Darbar, the Rajasahib confers suitable titles upon his deserving tenants and their headmen. This year fifteen titles were conferred upon persons residing within the estate. In view of the prevailing misconception regarding the recruitment of labour for war purposes, the Rajasahib took advantage of the occasion to explain in very clear, eloquent and impressive words to his assembled tenants the real state of things and exhorted his tenants to take advantage of the very favourable terms offered and benefit both themselves and the Government in time of need. It is a fact that all Rajas were to emulate the noble practical example set by the Habil Raja of Kanik: a very great impetus would be given to the recruitment of labour. And then comes the most important and pleasing function of the whole day, the feeding of several thousands of tenants, for which mighty preparations have been made by the Raj officers for many days past. The Raj officers deserve special commendations for the satisfactory and orderly manner in which they conduct the feeding of this vast concourse of people. Magnificent theatrical performances are held in connection with the occasion and the Rajasahib surrounded by his numerous tenants witness them. It is no wonder that the Rajasahib is so solicitous to give his tenants a hearty treat on the New Year's Day, when it is remembered that he annually spends one fifth of his gross income on the public work Deptt. of the estate as a protection against flood, tidal wave and drought.

A NOTABLE UTTERANCE

"I see the great Self-Governing Dominions and Provinces of India organised and co-ordinated with the great Principalities, the existing Principalities—and perhaps new ones—not one great Home Rule country, but a series of Self-Governing Provinces and Principalities, federated by one Central Government. But whatever be the object of your rule in India, the universal demand of those Indians whom I have met and corresponded with is that you should state it. Having stated it, you should give some instalment to show that you are in earnest, some beginning of the new plan which you intend to pursue that gives you the opportunity of giving greater representative institutions in some form or other to the people of India, of giving them greater control

of their Executive, of remodelling the Executive—that affords you the opportunity of giving the Executive more liberty from home, because you cannot leave your harassed officials responsible to two sets of people. Responsibility here at home was intended to replace or to be a substitute for responsibility in India. As you increase responsibility in India you can lessen that responsibility at home. But I am positive of this, that your great claim to continue the illogical system of Government by which we have governed India in the past is that it was efficient. It has been proved to be not sufficiently elastic to express the will of the Indian people, to make them into a warring Nation as they wanted to be. The history of this War shows that you can rely upon the loyalty of the Indian people to the British Empire—if you ever before doubted it! If you want to use that loyalty you must take advantage of that love of country which is a religion in India, and you must give them that bigger opportunity of controlling their own destinies, not merely by Councils which cannot act, but by control, by growing control, of the Executive itself. Then in your next war—if we ever have war—in your next crisis, through times of peace, you will have a contented India an India equipped to help. Believe me, Mr. Speaker, it is not a question of expediency; it is not a question of desirability. Unless

you are prepared to remodel, in the light of modern experience, this century-old and cumbrous machine then, I believe, I verily believe, that you will lose your right to control the destinies of the Indian Empire."—*The Rt. Hon. E. S. Montagu, a Westminster, in July.*

"Any man who sets himself up to oppose absolute Government incurs great risks. The loss of employment and promotion, petty persecution, even the loss of fortune and freedom; all these you may have to face. In proportion as your sacrifices are great so will your reward be. But keep your hands clean of murder and you will have the respect and honour of all that is best in this country and millions throughout the world who believe in liberty. I hope the struggle need not be very long. My Nation which supported the Italian against the Austrian, the Pole against the Russian, which has fought with a single mind in this War, will not long allow itself to remain the oppressor of a Nation that can make sacrifices. But you must not trust others alone; it rests with you to make the sacrifices."

An extract from a message from Commander Wedgwood M. P. to Sir Subramania Iyer of Madras.

HOME RULE IN SCHOOLS

ENGLISH JUDGE'S OPINION

A correspondent writes from Narai (Jesore):—The District Judge of Jesore came here recently on inspection duty. He paid a short visit to the local H. E. School accompanied by the Secretary and the S. D. O. of Narai. While inspecting one of the classes, the Judge asked the Headmaster of the school whether he had appointed monitors in the classes. The Headmaster's answer being in the affirmative the Judge next enquired whether the monitors are invested with powers to punish the boys in case they break the rules. This time the answer was in the negative. Thereupon the Judge remarked that in England the monitors have powers to punish the boys put under their control whenever they are guilty of any breach of discipline, and advised the Headmaster to introduce that rule in this school. The Headmaster was now in a fix, but the Secretary of the school who was standing near, came to his rescue. Said the Secretary "But, Sir, there must be some difference between England and India. England is a self-governing country we are but trying for Home Rule here. Of course the Judge relished this remark and ended by saying "let there be Home Rule here in the classes."

21. Part

ଶେଳ କିମାର୍କ୍ସ୍-ଏକଦିନଗେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପରେ
ମୁଖେଯ ଓ ପ୍ରାଦେଶିକ ଅଧ୍ୟେତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନ
ହେଲବ୍ୟାର ବନ୍ଦ କରାଯାଏ ଆଜିର
ଦେଉଥିଲା । ଅଛି ବିଷୟର କଥାର ଉଦ୍ଦରଣ
ଘର୍ଯ୍ୟମେଘଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟ ନୁହନ ଶୈଳକିମା
କର୍ମଶର ଉତ୍ସାହହେଲୁଅଛି । କଥାମା ରତ୍ନମା
ଜୀବନ ।

ପାଇଁଦେବ ହନ ।—ବିଲ ହର ଶାକ୍ତମେ
ଅଜ୍ଞାନୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ତା ୫୭ ପତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ
ହେଲେ । ପାଇଁମେଳ ମଈତେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚବ୍ରତ
ଶାସନ ସଂସ୍ଥାର ବିଷୟରେ ଶୁଣ୍ଡାକ ମେୟିକ
ଆସିଥିଲା ହେବ । କାନ୍ଦମୟ୍ ବିହିଅଛି ଏହି
କୁଳଗର୍ଭଦିନ ଯୋଗକାଳ ହୁଏ ନାହିଁ ବ୍ୟାକ
ଅନୁମୋଦିବ । ତାହା ଯେବେ ହୁଏ, ତାହା
ହେଲେ ଅଧିକ ପ୍ରକଳ୍ପ କରୁଥିଲେ କୌଣସି ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଯେବେ ମଧ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

କବି ହିରୁପ—ମୟୁରଫତ୍ତି ର କାଳୁ ୬୧
ଦେବ ଦୟାର ପୁର ହୋଇଥିବ କା
ସମସ୍ତେ ଜାଣୁ । ଉଚ୍ଛର୍ଷନ୍ତ ଶିର ଦିନ
ଅନ୍ତରୁ ବେ ଯାଇଲୁର ପଦିମ ମଧ୍ୟକଟେବ

ଦେବ ହେବ । ଲକ୍ଷ୍ମୀରିତନ ଶତ୍ରୁ ହେବ
ଅପି ଏହି ଥ୍ରଦିଶ ହରାଯାଇ । ନୃତ୍ୟକାଳୀନ
ନାମ ବନ୍ଧୁ ହେବ ଗାହା ବନ୍ଧୁକ ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରିୟ
ହୋଇଗାହୁ । ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରଧାନ ନାମ ଅନୁଯାୟୀ
ଦୂରକୁ କାହାର ତମ ଅଭାବରେ ହୋଇଗାନେ
ମୋତି ଜୀବନ୍ତିମେଘ ଜୀବ ପ୍ରମାଣ କରିଛନ୍ତି ।

କାହିଁବାମେହି କିନା ଦେବତରେ ପ୍ରଥମେ
ଦେଉଛି—ଗୁରୁ ମାତ୍ରାର ସବୁ, କେ, ସହିତି
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚାର ଓଡ଼ିଆ ବାକୀରୀରେ ସବୁରେ
କଥାମାନେ କଥା ପ୍ରାଥମିକରୀ ଦେବତରେ
ଗୋଟିଏ ତିନା ପାଶୁକୁ ଆପଣୀ ଅଧିକବା-
ନଦେ ଜୀବତ ବର୍ଷାକ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ପେ
କାହିଁବାମେହି ପ୍ରାଥମିକ ଶିଖାର ପରିଧାଳ
କେବୁ କେବୁ ଅନୁମାନ ଦେବତରେ । ଅପାରତ୍ତ୍ଵ
ଦେବତରେ ପରିଶର ଦେବ ।

ଶାନ୍ତିକଲେ ପର—ଶ୍ରୀ ଶିଖାଦେଶାନ୍ତ୍ରଜୀ
ଅବସେଧକ ପ୍ରତିବାଦକରେ ଶାନ୍ତିକଳରେ
ସେଇଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅନୁବେଶକ ଉତ୍ତରଣରେ ଆହୁ-
ପରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲ ବନ୍ଦଙ୍ଗେମରକ ପରି-
ବ୍ୟକ୍ତିର ଫଳରେ କିମ୍ବା ଶୁଭକାର ଥେବୁ ପରିବ
ଅଧିବେଶକ ହୋଇଥାଏଥିଲା । ଶିଖିଲୁଁ ରତ୍ନ
ରେଣ୍ଡାଲୁଷେ ହୋଇଥି ପ୍ରମାର ଧର୍ଜ କର
ନାହାନ୍ତି, କେବଳ ପାତ୍ରବ୍ୟକୁ ବସୁତା କରି
କରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥୁଲୁଁ । କିନ୍ତୁ ଏଣେ ତର
ପ୍ରସିଦ୍ଧାବଳୀ ଦେଖ ଆହୁ ସମ୍ବନ୍ଧର ଫଳରେ
ବାହି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସବେହିନୀଥ ବନ୍ଦେଶ୍ୱରାମ୍ପନ୍ତି
ରଥରେ ଥେବୁ ଦାର୍ଶନିକ କର ପଢ଼ିବା ।
ତେବେଳାର ସରେନ୍ତୁ ବାହୁ କିମ୍ବା ମତି-
ଥିଲେ । ଅନ୍ତି ଫେରି କହି କିମ୍ବାକାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ଅନ୍ୟ ବକ୍ରାମୀଙ୍କ କହିବାକୁ ଦେଇଲେ ତର
ମୁଦ୍ରାବ୍ୟ ମୁହଁରୁ ନାହାଇନ୍ତା ମହିଁ ?

— ୧୦ —
ମୁକୁଳହଙ୍କର—ସବୁ ହଜାରୀ ପରି-
ଚାକୁ ନାହା ସ୍ଥାନରୁ ବୁଝ ମୋତ୍ତାରୁ
ହେଉଥିଲୁ ଏବ ଯେଣେ ଭୁଲୁଷାଟାନାହାନୁ
ସାର କରୁଥିଲୁ କବନ୍ଦରଖେ ପଡ଼ୁଥିଲୁ।
ଆମେ ମୁକୁଳହଙ୍କର ଦେଖିବେ ବର୍ଜନାର ଉତ୍ସାହ
ଦିଲ୍ଲାକଟ ସଂଖ୍ୟା ଅବଶ୍ୟ ବଢ଼ିଥିଲା ହେଉଥିଲା
ଏବେ । ହରରାଷ୍ଟି କେବେଳେ ମୋରୀ, କଣ୍ଠାଳ
ଓ ଅଷ୍ଟବଦ୍ର ଭାବ ଦେବାକୁ ସାର କଢ଼ି କରି
କରିବେ ପଢ଼ିଲା ଏବ ତାହା ପୁରସ୍କର୍କ ମେମାନେ
ଦେଇଲେ । ବାହାରୀପୁ କରିବା ହେବାବାବ
ଧେରାନକ ମଧ୍ୟରେ ଗେଗେଲେଇ । ମାର୍ଦିନର
ଦେଖାଇଲୁ ମୁହଁରେବଳୁ ଦେବେ ଅମେରିକାର
ହଜାରରେ ଟିକିଯି । ଭାବୁର ଘଣେ ଛୁଟି
କର ଦେବକ ଏବ ଦେଶକ ଭାଣୀ ସବାରାହା
ମର୍ମିକ ପାଇଯିବ । ସରତ୍ତାର ବକ୍ରାତାର ଅସ୍ତ୍ରର
କିନ୍ତୁ ଉତ୍ସାହ ଅବନନ୍ଦକ ବଳେ କର ଛିନ୍ନା

ଲୟାକ୍ରୋଷ୍ଟ୍ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ - ଏହା ଅରାତ୍ରିଯା
ଗାନ୍ଧି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ରଚିବାଜୀବେ କିମ୍ବା
ଶ୍ରୀମଦ୍ ମାତ୍ର ଏ କି ରଜ୍ଞୀ ଅନ୍ତାତ୍ମରଙ୍ଗରେ
ଗାନ୍ଧି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ କି କିମ୍ବା
ଗାନ୍ଧି ରଜ୍ଞୀ ଏ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ କି କିମ୍ବା
ଗାନ୍ଧି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବାତ୍ମରେ କି କିମ୍ବା
ଗାନ୍ଧି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବାତ୍ମରେ କି କିମ୍ବା

ମାନ୍ଦୁଳ କିମ୍ବା ତୁବାତି—ମାନ୍ଦୁଳ ପ୍ରଦେଶରେ
ଯୋ * ୩ ଦିନରେ ଜଳନାମଙ୍ଗୁର ଫୋର୍ଟରେ
କେବରକ ଏ ରେଣ୍ଡାପଥକ ବିଷୟରେ ମହିମାର
ପିର ବହୁତ ସରକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶ ଦେଇ-
ଅଛୁ । ଏଥର ବୃଦ୍ଧିରେ ଜଳ ବରତୀ ୨୭୩
ସ୍ଥଳ ଦେଇବକାରୀ ରେଣ୍ଡାପଥର ଦ୍ୱାରା
ଜଳ ଦେଇର୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ଜଳବାପିଲ୍ଲ ପଞ୍ଜିଆରୁ ପେ
ପଞ୍ଜିଆର ଦେଇପାଇଇବା । ଦେଇପଥକାରୀ ରେଣ୍ଡା-
ପଥରୁ ଖାଦ୍ୟ ଦେଇବା ଓ ଏପରି ଖାଦ୍ୟ
ଦେଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ଲେଇବା କିମ୍ବା ପାଇଁ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ମିଶାନ୍ତିକୁ—ମିଶାନ୍ତି ଏ ଦୟହୁରେ ଅଧି ଆଜିନ
ପାଇଁ ଦରଗା ସହାୟ କରିଲୁଣେ ଏମାତ୍ରକୁ
କାହାଦାରାରେ କରିବ ଥରୁବ ପ୍ରତିକିର୍ଯ୍ୟମାତ୍ର
କେମୁହେସବିରେ କାହାକୁହେବ । କୁଠି ଅନନ୍ଦର
ଦେଖୁଣ୍ଡ ଯେ ଲିଙ୍ଗ ମନୋଦୟ ସନ୍ତୋଷ ସାମାଜିକ
ଶ୍ରମର ଦର କରିଲୁଣ୍ଡକୁ ସଜ୍ଜାରେ ଆଜିନ

କ୍ଷମିତା ଆଜିର ଅଶେଷନ ଦରକାହାରକ
ହତରେ ଦେଇ ଆପଣଙ୍କଙ୍କୁ ପ୍ରାୟୀ ଅର୍ଥ
କରିବାକୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିବାକୁ ଅର୍ଥ
କରି ଧଂଧାଧନ କରି ଉଚ୍ଚତାକୁ ଉଚ୍ଚତା
ପରିବିଦ୍ୟା ବିଦ୍ୟାକୁ ପରିଚାର କରିବା ଉଚ୍ଚତା
କରିବାକୁ କରି କରି ପରିଚାର କରି
ବିଦ୍ୟାକୁ ସହାୟରେ ପିଣ୍ଡବିଦ୍ୟା ପରିଚ୍ୟା କରି
ପାର କରିଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଅର୍ଥର ପରିଚାର
ପରିବିଦ୍ୟା ପରିଚାର କରି ପରିଚ୍ୟା । ବାକି-
କୁହାର୍ତ୍ତ ବଜ୍ରନଠାରେ ମୁଖ୍ୟରେ ଥିବାକୁ
ବସ୍ତି ହୋଇଥାରଥ କୁ କୁ ବଳ ଅର୍କଳ କୁହାର
ହୋଇଥି ଅର୍ଥ ପାର କରିବା କାରଣ
ଅମନନ୍ତ କୁହେତର ଲାଗୁ ସାହେବଙ୍କରିବା
ଥିବେବେ କୌଣସି ।

କାନ୍ତିଜୀବ ଦ୍ୟାମ୍ବାପବ ମରୁ—ତର
ଦିଲ୍ଲୀ ଦେଖୁଥିବୁ ସମ୍ବନ୍ଧ କହିଯାଏବଳକୁ
ପେର ଅଛି କବିତୁଳ ସେ ଦର୍ଶକାଳକୁ
ଅବେଳାର ପଦକ ଫର୍ମା ଅମେଳକେମହିମାନ
ମେହିମାନ ହସ୍ତ ମହାତ୍ମକ ଗୋଟିଏକେହି
କୁର ମେଷମୟ ଆହଁ ଅବେଳକ କରେ
ପ୍ରମାଣ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରତିବିନିଧି ମେଳାଏ ଦର୍ଶକଙ୍କ
ଦିଲ୍ଲୀ ହୁଏ ଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ସାହପାଇବେ
ମହିମାନ ନିଃରାଜ ପ୍ରାପ ଦର୍ଶକଙ୍କ
କାନ୍ତିଜୀବ ଦ୍ୟାମ୍ବାପବ କବିତୁଳ

କେବଳ ଏହିପ୍ରେସରର ଦାତାଙ୍କରଙ୍ଗୁ କେବଳ
ଅନ୍ଧାରୀ ଥେ ସେଠି ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନର ଅନ୍ଧାରୀ
ପ୍ରାମାଣ୍ୟର ମୁହଁବି ତତ୍ତ୍ଵର ପାଇଁରେ, ୫

ବୁନ ଭାବେ ମହା ସମ୍ରକ୍ଷଣରେ ଅଶ୍ଵର
ହୋଇଥିଲା ଯତ୍ନ ପଦ ସାଧନ ଓ ତ ଜୀବ
ଦେଖିବା ମହାଯୁଦ୍ଧ ସହାଯତା ଓ ଯୁଦ୍ଧର
କ୍ଷେତ୍ର ଓ ଘର୍ବନାଳ ପ୍ରଗତି ଯହୁସ୍ତ ଏ
ମହୋତ୍ସବଟ ସଙ୍ଗ୍ୟୁଦ୍ଧ ମେଲାଦୂର ଏହାରୁ
ପଇଲେ କ୍ଷେତ୍ରର ସମ୍ମ ଅଭିନାଶ ଓ
ଅବ୍ୟାକ୍ଷ ମାନ୍ୟଗଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆପନିର
ଦେଇଥିଲେ । ଏ ମଧ୍ୟାଧିକର ପ୍ରତି ଅଭିନ
ଉଦ୍ଦରନାମ ସଂଗ୍ରାମର ପର ସମ୍ପ୍ର ଅବ୍ୟାକ୍ଷ
ବିଜ୍ଞାଲିକମାନେ ପ୍ରଥାକ ସେବକ ଉଚ୍ଛଵିଲେ ତ
ଭାଗୀଳିତ୍ରେକଳ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଥିଲୁ
ଧୂମରୁକ୍ତରେ ଭାବ, ଚେତ୍ରଗଣ, ଅମଳ, ଦୂରବଳି
ରତ୍ନ ସମ୍ପ୍ର ଦିଲି ସୁଧ ସମ୍ପତ୍ତିମେହ, ଦିଶ
ଓ କୁରମାନଙ୍କ ମହାବ ବୋଲାର ବିଦ୍ୟୁବା
ବର ଅନନ୍ତ ଉତ୍ସବ ।

ପ୍ରତିକାଳ ଜୀବ—ଶ୍ରୀମଦ୍—ସ୍ଵର୍ଗରେ ବନ୍ଧୁହା-
ଶାଶ୍ଵତ ଜୀବର ଦ୍ୱାରା ସାଲିଖା କଥା ମୁଦ୍ରା
ବାବୁ ଜୀବରେ, ସେ ଦିବ ସେ ସାଲାହୁ କର
ପାଇବେ ଯିଥାହୋଇ ସମ୍ମା ଦୁର୍ବ୍ୟକ୍ଷଳ, ଏପରି
ସମ୍ମାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଅତି ତାଙ୍କ ପାହାଇଦେଲୁ
ହେ ଗୋଣପିଦ୍ମାତ୍ରର କୁଳକୁ ଭୂତିକ୍ଷମ
ଦେଖିଲେ ଉଚ୍ଛବିତ୍ତର ତଥାହି ବାନିଖା ।
କୁଳଟ ପ୍ରିଣ୍ଟର ପକ୍ଷର ପ୍ରକାର ମୋହରେ
ରୁଷ ଯାଇଥିଲୁ ଏହି ଜୀବକରଣା କିମ୍ବେ
ହିନ୍ଦେଶ ତେ ମୁଖ ବର୍ତ୍ତାରୁଣ୍ୟ । ଏହି ବିଦ୍ୟାର
ଦେଖି ସବେଳାଗଣ ତାହା ଜୀବନର ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଦ୍ୱାରା ଅବଧାୟୀ ବନ୍ଦଶୀଳାମ୍ଭଳ ସାହିତ୍ୟରେ
କିଳାକୁ ଦେଖେପଢ଼ିଲେ ଏହି ଅନ୍ତର ଦିନ୍ଦୁରେ
ଦେଖାଇଲୁ ସେଇ ଦେଖେଦେଲେ ଭାବିତ୍ତୁ
ଦେଖେଦେଲେ ଦୃଶ୍ୟରୁ ଏହିକାଳ ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଦ୍ୱାରା ଲୁହିଯାଇଲୁ ଜଣିଲେ । କିମ୍ବେ
ଦେଖେକ ଦେଖ ତେଥେକାହାପାଇ ବନ୍ଦଶୀଳାମ୍ଭଳ
ଅବଧାୟୀ ଦେଖିଲୁ କୁଳକୁ କିମ୍ବେ ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଅତ୍ମେ ଫଳଦାନ୍ତ କୁଳକୁ କିମ୍ବେ ଦୃଶ୍ୟରୁ
ଦେଖି ଏ ଅମ୍ବାଧାରୀ ମାନସଙ୍କ ବଳିକୁ
ଦିଲ୍ଲିଶାହୀ ହୋଇ ହୁଏ କିମ୍ବେ କାହାକିମ୍ବେ
ଦେଖ କୁଣ୍ଡଳାକୁ ପରିଚାଳନା କିମ୍ବେ ଏହା
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଏକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକାଶର ପରିକଳା
ଦେଖିଯା ଦେଖି ଧରିବାକାରିକେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଦେଖିବା କି ଶକ୍ତି ପରିବଳନ ଭାବରେ
ଦେଖିଯାଇଲେ । ସମ୍ମାରକଳ୍ପର ସାହିତ୍ୟ
ଏ ପରମାର୍ଥଶାଖାରେ ପାଇଥା ହୁଏ ଏହା
ଏହା ପ୍ରକାଶର ପରିବଳନ ।

ପୁଣ୍ୟ ସାହାରର କାନ୍ତିଗୁଡ଼ ଦୁଆ
ପହର ପାଠକମାଳକୁ ଜାଗାରୁତିରେ ଯେ ଉଲଙ୍ଘନ
ଭାଲୁକୋଟିର ବୃଦ୍ଧିରେ ତତ୍ତ୍ଵ ବାହୀ ସାମନ
ଦର୍ଶନ ମତ ଅତି ଉତ୍ସାହିତରେ ବାହାରୁ । ଜୀ
ଜୀବନକାଳ ଏହି ୧୫୫ ଦିନୀ ସମୟରେ କେ
ପରିଚାଳନା ଜୀମନ କଲେ । ସାହର ପରି
ବନ୍ଧୁତା ବ୍ୟକ୍ତିଗ୍ରହଣକଷ୍ଟର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦଶିତ୍ରୀ
ବନ୍ଧୁତା ପ୍ରସିଦ୍ଧେତ୍ତବ୍ୟ କଲେତର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ
ବଳବନୀ ବ୍ୟକ୍ତିଗ୍ରହଣକଲେ କଲେ ବାହାର ତୁଳା
ଓ ସ୍ଵାରୀକ କଳୁଣେ ସମସ୍ତର ନନ୍ଦପୁରୀରେ
ଦେ ଏମ୍, ଏ, ଏ, ଏମ୍ପାନ୍ତିନ, ସମ୍ମନିତ ଯା
ଉତ୍ତରେଣୀ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଏହି, ଏହି ପଥଶାରେ ଏ
ବର୍ତ୍ତିତ କୋପମୂଳେ । ସାହରକ୍ଷେତ୍ର
ପାଇଁ ଉତ୍ସାହକର ଯାମ ସାରାନି ଦୂରେ
ଧର୍ମପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ବାହାର ପୁରୁଷ ପ୍ରେସ୍ତୁତ
ଏ ପଦିଆରେ ପାଠେଇଲାକୁ ଦୂରେ ଦୂର
ଦୂରେ ଅନୁକର ପରମାଣୁ ଏ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠେ
ବିଷୟରେ ଲେଖି ଯାଇଛନ୍ତି । ଏହି

କିମ୍ବାର ସମ୍ମାନଙ୍କୁ ଲାଭ ଥିଲେ । ଅବଶୀଳନ-
କଣ ଦୂରରେ ଏହା ବଜ୍ର ପାଞ୍ଚଟ ସମସ୍ତ ଜଗତର
କିମ୍ବାର ହାତ ହୋଇଥିଲୁ ଏଥରେ ଅବଶୀଳନ
ସମ୍ମାନ କାହାରୁ । ତୁମର ଶାକର ଆଶ୍ରମ
ନାମକ ବିଧାତ କରସ୍ତା ଓ ଖାନାର ସମ୍ପଦ
ପରିବାରର ରଞ୍ଜିତ ସାନ୍ତୋଷ ପ୍ରଭାତ କବନ୍ତା ।

ଶୈଳ ଦିନାତ ।—ଅଶେଷ ହୃଦୟ ଦର୍ଶକ
ଯେ ଏହି ସୋମିବାର ଅପ୍ରସତ୍ତରେ ଲାଲିଛାଇଲ
ବଜାରର ପତ୍ରୋରତ ଦୀର୍ଘବାରର ମହାତ୍ମଙ୍କ ଗୀତ
ବଢ଼ୀବାର ବାହାରୁ ପାର୍ଶ୍ଵ ବଧ୍ୟାତ୍ମମ୍ଭର
ମନବିଲାଲ ସମ୍ବନ୍ଧରାତ୍ମକ ଗୀତ ବାହାରୁ
ଚୌଥାଜନିର ଲେଖା ବା ଦିଲପିଙ୍କ ଥିଲେ
ଦୀର୍ଘବାର ମନିବନିରରେ ପାଇଁ ପରେଣ୍ଯମାତ୍ର-
କର ମୁଦ୍ରାର ବାହୁଦାର୍ତ୍ତ କିରୁକ୍ଷର ସୁନ୍ଦର ମହାବ
ଅଛି । ଏ ମହାତ୍ମଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରର ଅସ୍ତ୍ରାଗା ଥିଲେ ।
ଏବେଳେକିମ୍ଭାବୁ ଭାବରୁ ଭାବାକାଶରୁ
ଦେବାକୟ ଓ ସୁରମାତ୍ର ପ୍ରାପନ କରିବାକୁ
ଦୀର୍ଘବାର ଚନ୍ଦ୍ରନେତ୍ରୀ ହେଉଁ ମୁକାଶ ପିଞ୍ଜର-
ପୋକ ପର୍ମାତ୍ମ ପର୍ମାଣଳ ଅତି, ତାହା ଏବେଳେ
ଥିଲା । ଏବାକୁ ନିର୍ଭର୍ତ୍ତରେ ଅବେଳେ ବୋଲିବାପାଇଁ
ସୁରମାତ୍ର ମୂଳ୍ୟବାନ୍ ହୀନ, ମରିଯାଇବାକୁ ଆପଣ
ପ୍ରକ୍ରିୟମାକ ଥିଲା ଯେ କେବେ ସମସ୍ତ ସେ ଏବେଳେ
ଆସୁମାନକୁ ସମୀକ୍ଷା ସମ୍ଭାବ ଦେଖାଇବାକୁ
ଦେଖାଇବାକୁ । କହିଲେ ଏବେଳୋ ମାତ୍ରମାତ୍ର
ଏବେଳେ କେବେତର ଅବେଳେ ଏହି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ
ସୁପ୍ରାତାଧରିତ ବୋଲିୟ ମୂଳ୍ୟବାନ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟମାତ୍ରକୁ
ପରିବାରକର୍ତ୍ତରୁ ଗାନ୍ଧି ହେବାକୁ ।

ଭା. ୮ ପତ୍ର ରେପୋର୍ଟର ସନ ୧୯୭୭ ଲେଖିଲା

ବନ୍ଦପୂର୍ବର ମହାତ୍ମା—ଶୁଭବର୍ଷୀୟ ପ୍ରାୟ
ଅନ୍ଧରୁ ପ୍ରକଳଣରେ ଉଚ୍ଛବେଶକ ଆମାରୀ ଅଛି—
ଦେଇଲେବେ, ଶ୍ରୀମତୀ ଅନବେଶକୁଳ, ଦେଇବେ
ଅଥବା ପ୍ରଦାନ ଦେଇବେ ସାର ଦାତ ଦର
ଅନ୍ଧରୁ, କିନ୍ତୁ ମୋଟିଏ ହିସ୍ତୀର୍ବର ମେଲଯାଇ
ଥାଏ । ଶ୍ରୀମତୀ କର୍ତ୍ତମାକ ପାନ୍ତାଙ୍କ ଜାହିଁଦିନେଶ୍ଵର
ଧରେଖରେ ହୁଲୁଗ ତଳରେନ୍ଦ୍ରିୟରେ ପାଇଁ ଦର୍ଶନ ଗରି
ଦେଇଲୁ, ସେ ଡର୍ଶନଯାତ୍ରେ ଯହିଁ ଦର୍ଶନ ଯାଇ ନ
ପାଇଲୁ । କଂଚ୍ରେଷର ଅଧିବେଶକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଧେବେ ସେ ଏହିପରି ଦର ଅନ୍ଧାରେ ଦର୍ଶନ,
ଗାହା ଦେଇରେ ସେ କଳିବନାହିଁ ଦାର୍ଶନୀ
ବାହ୍ୟପଥରୁପେ ହୋମନାକ ଦରିଯାଇଲୁକେ
ଲାହିଁ । ବନ୍ଦପୂର୍ବରେ ଦରା ଦେଇଥିବ ସେ,
ଦେଇଲୁ ଅନ୍ଧାରେ ଅୟି ଦେଇ ବ୍ୟକ୍ତ
ଗାହାକ ପ୍ରକଳଣରୁଥେ ଗାହାକ ଲାଗିଥିଲ ଅଛି
ମୁଖର ପାଠ ଦେଇବ ଏବଂ ସ୍ଵର୍ଗ ଦାର୍ଶନ ପରି
ଦେଇଲୁ । କିନ୍ତୁ କଂଚ୍ରେଷର ସେଇ
କୁଷ୍ମାଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କର୍ତ୍ତମାକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଆସି ଥିଲ, କିନ୍ତୁ ଏପରି ପ୍ରକଳଣରେ ଦିଶେ
ଲାଇ କୌଣସି କବନ୍ଦବ୍ୟାନ ନାହିଁ । ସବୁବୁ ହଂଶୀର
ଅଧିକ ଅନୁମାରେ ଅନ୍ୟ ଦେଇ ଦେଇ ନାହିଁ ମରା
ପାହା ପରିଲାପ ହୋଇଥିଲାମ କାହିଁ । ଅମୁନ
ମାହାକ ମନରେ ବନ୍ଦପୂର୍ବର ଆମାରୀ ଅଧିବେ
ଶତରୁକ, ପ୍ରକଳଣ କିମ୍ବାର ଦରକରେ ବେଳିବ
ଶତରୁ ବୁନ୍ଦୁମୁଖ ଲାଗିଲାମିଥେ ସୋମ ଦର
ଦେଇ ଏବଂ ସେଇବ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେଇଲୁ ଏହି
ମୁଖରୁ ଦଳରବାବେ ରହି ଥିଲାମି, ଗାହା
ଦେଇରେ ଗାହା ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଧର ସତ୍ତ୍ଵରୀ
ଅନ୍ଧାର, ମାମ୍ବାନ ଦର ଗାହା, ଦାର୍ଶନ ଅଳ୍ପ
ଦାର୍ଶନକୁ କଂଚ୍ରେଷର ସବୁଦିପତିର
ନାମରେ ଦେଇ କାହାରୁ । ତେବେ ଆମ୍ବାକ
ଦେଇ ଦରାଏ ଓ ଅଧି ସେ ସବିଷ୍ଟବନିର୍ମାଣର
ଅନ୍ଧରେ ପାଇବେ, ଶ୍ରୀମତୀ କଂଚ୍ରେଷ ଅନୁଦେଶି
ମୁକ୍ତକୁ ମୁକ୍ତ ଲାଭ ଦିଲାବ । ନାମଲଟ ମନ୍ଦିର
ଦୁଇ ମହା ଦରାପରିବରପାଇଁ ପ୍ରକଳଣ ନରା
ନରା ଦାର୍ଶନାପରିବରପାଇଁ ।

ଜାଣ୍ୟ ମହାବିଦ୍ୟା ବା କର୍ମଶାସ୍ତ୍ରା
କାଣ୍ୟ ପଦ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଅଧିକବିଷ୍ଣୁ ଆଶ୍ଵା
କରୁଥିବା ହିତୀରେ ନିରବଦ୍ୟ ନିରାକରଣରେ
ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଦେବ । ସମସ୍ତ ଘରକ ଜାଗରକ ଓ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ମହାବିଦ୍ୟା ସହପତି କିଏ ହେବ
ସେଥିଲୁଙ୍ଗ ହିନ୍ଦୁଲମ୍ପତୀରୁ ବୁନ୍ଦାରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଥିଲୁ ଭାବର ଚକ୍ରର । କାରାକୁ ଜାଣ୍ୟ
ମହାବିଦ୍ୟା ସହପତି କିଏ ଗେପଦି ଦେବ ।
ଶୁଦ୍ଧାଦିଗୁ ସଞ୍ଚାରିତାକିମ୍ବ ନେଥିରୁ ଶାୟିରାପାଇବ
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦର ପ୍ରାଣଗାଁ ଜାଗରୀ ଦେଶକୁ ଓ
ଅନ୍ତର୍ଭୂତର ଭବସମ୍ବନ୍ଧ ବାହର ବାହା ଏ ହୃଦୟ
କାର ତାତିଶ୍ୱାସରେ । କୁଦେଁ ସମ୍ମାନ, କରତ
ପ୍ରାଣରୁ ଦେଖିବେ କାହାର ଧ୍ୟାନ କର ଦେବା
କାହାର ଦେଖିବାର ପାଇ ବିଦେଶିବାରେ ଜାଗରୀ
ବିଦେଶିରୁ ପୁଣେ କରିବ କରିବିର ଏହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ସମସ୍ତ ଧରତ ଉଦ୍ଦଳିତ । ଆମରୀ
ଦେଖା କୁ ପ୍ରାୟତିଥାଏ ଅନ୍ତର୍ଭୂତରେ ମହ
ପ୍ରାଣ ହାତି ଦିବର ଗନ୍ଧିତରେ ଜୀବ ଦୁଷ୍ଟି
ପଣ୍ଡିତ ଦୁ ହୁଏବ କି କରି ପଚାର୍ଜିତାଗାନ୍ଧିର
ବାନ୍ଦିଶ ପଥରେ ଅନୁଦର କରିବାର ବର୍ତ୍ତମାନ
ବାହର ଫୁଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେହିର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମିଳିବନ୍ତି ।
ପଣ୍ଡିତ ରଜନ ବାନ୍ଦିଶ ପାଇଁ ପ୍ରଦେଶ ଗ୍ରାମରେ
ଦେଖିବାକୁ କୁ ସହାଯକରୁଥେ ପମେଲାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦକ୍ଷିଣ ମାର୍କ—ବୁନ୍ଦାର
ଦେଶକୁ ପାଇଲେ ୩୦ ଲୋକ ଓ ମହାନାନ୍ଦ
ବାହର ଆମ ବାନ୍ଦିଶବାହନ୍ୟ ୩୦ ଲୋକ
ପରିବ ନାହିଁ କେ ହୁନ୍ଦିଲ । ଅତେବେ ମହାନାନ୍ଦ

ବାଦକର ଛକ୍କାତ୍ତରେ ପଥକୁଣ୍ଡଳ ଦେଖିମାନେ
ଅଶ୍ଵରୂପ ଦେଖିଲୁ ମହମତୀ ବାହୁଦାନ
ଭାବରୁ ସମ୍ମାନି ହୁଏ ଆଜିକାରୀଯାମୀ ନାହିଁ
ମାତ୍ର ଦେଖାଗଲୁ ମହିମରେ ସାଧୁଭାବର ଘାଁନା
କରଇ ଏହାହି ସମୟରେ ଜୀବୀ ଦେଖାନ୍ତିର
ସମ୍ମାନରୁଷେ କରଣ କରେ ଉତ୍ତରପଦ୍ଧତି
ହେବ—କୋଳ ଝାରପଦ୍ଧତି ସେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ
ବର ଦେବ ତାହା ଦ୍ରୁତ ମାତ୍ର ବନ୍ଦାନ
ଦେଖାନ୍ତିର ଧ୍ୟାନପଦ୍ଧତି ଆଜ୍ଞାଲୁ ଦେବ
ସମ୍ମାନରୁ ଭାବରୀଯିବ ହୁଏ ଅନ୍ତମୋହିତ ଏହା
ଦୟ ପ୍ରସରିତ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଦେବ ଅଧିକ
ଧର୍ମପଦ୍ଧତିର ସମ୍ମାନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କରିବା
କରିବାରେ ହେଲା । ହେଲାମର ସେ ଦେଖାନ୍ତିର
ନିଃନ୍ତର ଅନେକ । ଦେଖାନ୍ତିର ଅନେକ ବଜ୍ର
କାହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦେଖାନ୍ତିର ସରା
ଶ୍ରେଣୀ ଦୁଇ ହୋଇ ଦେଖାନ୍ତିର ପଥ
ସର୍ବତ୍ର ଦେଇବରୁ ଲାଗିଲୋ । ଏବେ ଅନ୍ତରୁ
ବାହୁ ସମ୍ମାନ କାଥ ମାନ୍ଦ୍ରୀ, କିମ୍ବା ବାହୁଦାନ
ଦେଇବରୁଥ ପେକ ପ୍ରକାଶ ବନ୍ଧୁପଦ୍ଧତି କରିବ
କେବଳ ମହମତାକାବଳୀ ପ୍ରସରିବା ଅତ୍ୟ ଦିନ୍ତର
ଅଦ୍ଵ୍ୟ କେବାପଦେଶ ତତ୍ତ୍ଵଭ୍ରାତା, ତତ୍ତ୍ଵଭ୍ରାତା
ଦୟ ପ୍ରକାଶ ଅଧିକାରୀ ଦେଖାନ୍ତିରେ । ସମ୍ମାନରୁ
ପଢ଼ିବ ଏତ ଅଧିକେତକର ଲିଙ୍ଗର ପାର୍ଶ୍ଵ
କରି ମଧ୍ୟାର୍ଥତା ଫିଲ ମନ୍ତ୍ରଗୋତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ
କୁଥିଲେ ସମ୍ମାନ ପଦକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସର୍ବେନ
କାହୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକ ଏବଂ ସମ୍ମାନ କାମ
କର କୁଳମହିମା ଓ କେଉଁମନେ ଅବିଭ୍ରାନ୍ତ
ନହିଁଲେ ଏକାକି ସମ୍ମାନ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନ କରିବ
କେବଳ ଦେଖାନ୍ତିର ସମ୍ମାନରୁଷେ ମହାକାନ୍ତର
କରିବ । କର୍ତ୍ତାଙ୍କ କୁଳ ବିଲର ବାଦାନ୍ତରାକ ଉପ
ସମ୍ମାନରୁଷେ ଅନ୍ତରୁକୀ ଲାଗିପଡ଼ିବି
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହମିଟ ଆହା ପଥ
ପେଶକର ସ୍ଥିର କରିବ ।

ସନ୍ଦର୍ଭ

ଧ୍ୟାନୀ ସେବା ସହିତ ଜନମା ଦେଲାକ ସୁଭାଷିତରେ ଅନୁଭବରେ ଝଳକିଥିଲା । ଧ୍ୟାନୀ ସେବା ଓ ଶ୍ରୀରାଧାରୀଙ୍କ ପରିବେ ଅନୁଭବ ଦେଖିଥିଲା ଏକ ଜିଗନ୍ଧ ସେବା କୌଣସି ପ୍ରଥାରେ ସେମାତକୁ ମହାବେଶ ବହି-ପୂର୍ବାହୀନ୍ତି । ଏହପରି ବିମାନ କଥ ସପ୍ରାଦାରେ ଅଧିକାରୀ । କୁଠା ପୂଜା ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଏହାର ପରି ବିମାନ ଅର୍ଥପୂଜା, ସହିଯାଂ ପ୍ରାନ୍ତ ବିହିତ ଉଚ୍ଚମାର ପୁରୁଷରେ ସେ ଉଠେତ କିନ୍ତୁ ପରିବର୍ତ୍ତି-କ୍ଷାରବଳି ବାହୀ ଦୂରାବ୍ଲକ୍ଷ୍ୟ । ପ୍ରାନ୍ତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ସବରେ ଜମିନମାତ୍ରେ କାଳ-କାର ପରିଷାର୍ଥୀଙ୍କ ହେଉ ଉତ୍ସବଶାସନ ଦେଖିବା କୁଞ୍ଜକୁଣ୍ଡ, କିନ୍ତୁ ଧେରାଳଦର ସେ ଫେଣ୍ଟ୍ ଜଳକଣ କେବା ଦୂରେଥାଇ, ଲଈକ ଦେଲା-ମାତ୍ରେ ଅସାରୀମାନଙ୍କ ଅଛି କର୍ମକାରେ ଅବସର-ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ପାଦପାଦ୍ମ ପାଦପାଦ୍ମ ପାଦପାଦ୍ମ, ଶାଖାକୁଣ୍ଡ ଏହି ମିଳିବ କଥାର ଜ୍ଞାନପୂର୍ବାକରେ ପରିଷାର ଅଭିନ୍ଦ ଆଶକ୍ତରେ ସମସ୍ତେ କମଳାକାର କମଳାକାର ।

ପାତା-କୁରିବ ତୋଳସୋନ କେବଳକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ବର୍ଜିମାଳ ଦହୁଅଶ୍ଵବି ସହି ସୁକ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ
କାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏହ ଗୋଲ-
ମାଳ ବୁଝନ୍ତୁ ତ ହେବ, ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଯେ ପରିପରାକୁ ବାଜମତି କିମ୍ବା ଦେଇପାରିବ
ତାହା ଅନୁଭବ । କେବଳ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ବର୍ତ୍ତ-
ମାଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରକାର ଦେଇପାରି, ଯେ କଂବଳ
ଦେବାପତ୍ର ସବୁ ଉପରେ ଦେଇଲୁ ତାର
ଯୋଗେ କଣାଇଥିବାକୁ ନେ, ଯେତେ ଯାଏ
ସମ୍ମନ, ତଥା ଦେଇବାକାରେ ଶୁଦ୍ଧିରୀ ସ୍ଥାପନ

କମ୍ବ ସେ ଏହି ଚାଲିବି ସହିତ ସମ୍ପଦ
ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେବକେ ।

ବୁଦ୍ଧିର ଯାହାକୁହାର ଘୋରମାଳର ଅଧିକାରୀ ହେବାର ପରିମାଣ ବୁଦ୍ଧି ଶାରୀରିକ ବୋଲି ବୋଧନ୍ତୁଥିବା କୁଣ୍ଡିଗୁରେ ସମ୍ମାନିତ ହେବାର ଜୀବ ବିଦ୍ୟାଗାର୍ତ୍ତ ଦ୍ୱାରା ସଂଖ୍ୟାବିଧି ଏବେଳେ ବିଦ୍ୟାର ଅଛୁଟୁ । ପରି ଅଗ୍ରମ୍ଭାବା ନାମ ଦିକ୍ ପ୍ରସାଦିତିରେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ଦିରମୁଖେ ଦେଇବନ ସ୍ଥିତ ଦେବବୃତ୍ତରେ ମେଲି ପରି ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯାହାକୁମାରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାବିଧି ଏହି ପରାର ଅଧିବେଶନରେ ସେ ବରତର ଅଧିକାରୀଙ୍କ କରିଛି । ଯେମାନଙ୍କ ଘୋରଦର କୁଣ୍ଡିଗୁରେ ମଧ୍ୟ ମନ୍ଦିରେ ଦେଇବନକୁ ସଙ୍ଗର ଉପର୍ତ୍ତିର ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧବେଶରେ ବକ୍ରଗା ଦିଲ୍ଲିକୁ ଅଛି । ତରିକେ ଦେଇବନ ପ୍ରତିବାଦିତାରିତି ମୌଳିକ ପ୍ରତିବାଦ ପଢ଼ି ଚର୍ଚିତା ପ୍ରତିବାଦରେ ବରତର ବରତର ବରତର ହେଲେ । ସେମନେ ଧର୍ମବିଦିତର କଥାକୁ କୃତିତ୍ତବ୍ଧ ହେବେ, ମୁଁ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଗୁଣୀୟ ବଳିଆଇଲାମ ତାମରାଜର ସାମାଜିକ କଳ୍ପ ହୋଇଲା ଏହୁସ୍ତି ପାଦିମାଳଙ୍କ ସଜ୍ଜପରିଷରେ ସମ୍ମାନ ଦୋର ଦେବାଟେଇ ଓ ଦେବାକ ପ୍ରତିବାଦ କରିଦେଲେ । ଯୁଦ୍ଧବିଜ୍ଞାନର ନେତ୍ୟର ଶକ୍ତିର ପଣ୍ଡିତୀୟର କେତ୍ରମାତ୍ରେ ପ୍ରତି ବାହ୍ୟାନିକାଙ୍କ ଆନ୍ଦୋଳନର କର୍ମଶାଖା ରେତେ କିମ୍ବାଥରାହି । ଏହିପରି ମୋହମ୍ମାର ଗୁଣିତୀୟ ଅଧିକାରୀ ନାମରେ ଫେରିଥାଏ । ଏମେଇମାର କୁଣ୍ଡିଗୁରେ ହୋଇ କୁଣ୍ଡିଗୁରେ ଏବେ ପ୍ରାପିତ ନ ହେବା ଧର୍ମପାତ୍ର, କୁଣ୍ଡିଗୁରେ କାହାର ପରିବର୍ଜନ ଆଶାନ କୁରୁ କୁରୁ ନିଜପାଇନ୍ଦ୍ରିୟ, ଚର୍ଚା ବସ୍ତ୍ରବିନା କାହିଁ ।

ରୂପିମ୍ବାର ଗୁରୁମୁଦ୍ର ସମ୍ମନ, ସମ୍ମରଣହୀଳୀ
ସୁକୁମାର ସୁତୁର ଧାଇଦରପ୍ରର ଦୋଷ
କାମକ ଶ୍ଵରରେ ଶବ୍ଦାବିଷ କଷ ଖୋଲାଯୁଦ୍ଧ
ରେମାତେ ଅଳ୍ପଧନ ଉଚନରେ ରହିବେ ତଥା
କର ଅଗସ୍ତ୍ୟ ଦେଇର ସମ୍ମାନନ ଜାହିଁ ଦୋ
ଧେନେ ଏ ଶବ୍ଦାବିଷ କଷ ଦୋଷରୁ । ସମ୍ମନ
ଠକ୍ କରି ତୁମକୁ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାନ କର ଦୋଷ
ଦୂର, ତୁ ତୁ ସେମାତେ ସରହାଲେ ନିରାଗତା
ହରି ଦେ କରି ଗମନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ପେମାନିଯୁଗେ ତାଙ୍କ ଏ ଅନୁଭବ
ଧେନୁରଙ୍ଗ ସହି ଚାଷ ଓ ବୈମାନିଯୁଗେ ପେମାନି
ଜର ବୋରଡ୍ ସ୍ଥଳ ହେଉଥିଲା । ଏ
ସୁନ୍ଦରେ ପ୍ରଥମେ ବୁଝ ଓ ବୈମାନିଯୁଗେ ଧେନୁ
ମାରେ ଶବ୍ଦପ୍ରଶର କହିଲ ସହି ହର ଓ ଶାଖା
ଧିରେ ଧୀରେ ପଛରୁ ଘାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ
କିମତ ଉଚ୍ଚତାରୀକୁ ଦେଖିଲେ ଧୂର୍ବା
ଅକ୍ରମ ହେଉଥିଲୁ କେବଳ ମାତ୍ର ଅନ୍ତରେ
କମିଶ ଓ ଅଗ୍ରୀୟାନ୍ତରକେ ଧେନୁରଙ୍ଗ ପଢ଼ି
ଗମନରେ ଜଣା ହେଉଗାରୁଥାଣ୍ଟି, କାରି
ବୈମାନିଯୁଗେ କିମବାଟ କା ଅନ୍ଧର ଦ୍ୱାରା
ଛାଇପଥ କାହିଁ ସହିଲା, ପାହପଥ ଛାଖି
କେବରୁ ସୁନ୍ଦରେଇକୁ ହରମନ୍ଦିରର ଦିନି
ପଠନଶାରୁ କାମାଣ୍ଟି । ସେମନ୍ତକି କୁଣ୍ଡ
ଧେନାକୁମାରଙ୍ଗ ସନ୍ଦର୍ଭ ଆଜା ହୋଇଥା
ବେ ଅବଶ୍ୟକ ଧେନିଲେ ଧର୍ମ୍ୟେନ୍ଦ୍ର ଦେଖ
ଇତ୍ତିକିମନ ପାଇଲେ ।

ପୁରୀ, ପର୍ବତ ଓ ଉଦ୍‌ଧରଣୀର ମେହାବାଲ
ଜୀବେ ସୁଖ ସୁଧାରି ପୂଜିଥିଲୁ, କଟକ
ମନୋମନ ଓ ଅଧ୍ୟୋତ୍ତମ ବଜ୍ରା କାହିଁ । ଏ
କରିବାର ଯୁକ୍ତରେ ଗର୍ଭିତମାକରଣ ଯାହା
ମୋତରେ ୫୦୦,୦୦୦, ହବିବାରେ
୫୦୦,୦୦୦ ଅନୁଭ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେବେ ଏହା

ପ୍ରାଚୀନମାତ୍ର ଶହୁରିର ଦସନାମକ୍ଷତ୍ର ଏଥିରେ
ଶାରୀରିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଗ୍ରମ୍ଭ କରିବାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ପାଇବେ ।

ମର ସ୍ପାଦରେ କର୍ମନମାତରର ମୁହଁର୍କୁ
ଜାହାଜ ଲିଙ୍ଗଧରୀରଙ୍କେ ପଥରଳ କରୁଥିଲା
ପରେ ଖୁବାଟ ଯାଏନାହାନ୍ତି ବାବଦରେ
ପିତ୍ରରୁ ।

ମର ତା ଏ ରଜ ଦଶରେ କର୍ମନମାତରର
ଦେବେବାନ୍ତ ଶାରସାକ ଅବି ଚାହିୟାନେ
ବୋମା ଦୟା ବରସରେ ପଢ଼ାଯ ଏକବରତ
ମୂର ସତିଥିଲୁ ଅନ୍ତରଣ ଛାଲେବ ଓ କୁଳର
ପିଲ ଅବାର ପ୍ରାଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଶାହ ମୁଖ୍ୟ ପତ୍ରିଆଁ କାନ୍ଦିଲୋ

ଭାବୁ ଯାଇଥିରୁ ତରକାରୀ ହେଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଉପରେ
ଭାବୁ ଏବଂ କରିବାକୁ ସୁନ୍ଦର ଭୂଷିତ କରିବାକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ
ଅନ୍ତରୁ ତାଙ୍କୁ କରିବାକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ
ଅନ୍ତରୁ କରିବାକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ । ଏହାହୁବୁ ବୃଦ୍ଧିଗ୍ରାମ
ବଜାରର ପିଟ୍ରୋଗ୍ରାମର ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ।

ତା ଏ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ କବିତା ଯେ ଜୀବିତ ଆମାରୁ
କମାନ ଦେବିଲେବ ଖଣ୍ଡ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସହିଯୋଗେ
ଅବି ଦେଖେ ଏ ଦୟାକୁ ନଶୀଲାକ ଅନାହେତୁ
ଅନ୍ତରେ କର ଅନେକ ପରମାଣୁରେ ଶତ
କରିଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି । ତୋଠାଠାରେ ହୈନ୍ ଶେଷର
ଉତ୍ତରେ ଦୋମା କଟପଣ କରିବୁରେ ତ ଏହାର
କୌ ବେଳିତ ହବ ନ ତୁ ଏ ଧରିବ
ଦୋରଥୁଲେ । ଯତେ ଦୟାମାର ସଙ୍ଗ୍ରହିତେ
କଣା ଯାଇଗାର୍ତ୍ତ

ମକଳ ହେଣଗୁ ଥରସ୍ତ୍ରୀଆ “ଦେଖିଥିଲୁ ଏ
କାହାର” ଜାମାକ କୁହାଇ ପୁନଃପୁନାଦୁ । ଯାଇନ୍
ଅଧ୍ୟାବ ଏଥର ତାରଙ୍ଗ ଦୋଳି ପ୍ରଥାବ ଦେଖି-
ଅଛି । ଏବେ ଅର୍ପଣା ମାତ୍ରରେ ଏବା ଚରତ୍ରୀବର
ଅ ୧୧ ପ୍ର କାହାର କର୍ତ୍ତାରଙ୍ଗକେ ଦୃଢ଼ାର-
ଦେଇଥିଲୁ ।

ସାପୁର୍ବିକ ସମ୍ବାଦ ।

କହାଇ ତେଣୁ ମେନେଟା
ମାନଦୂରର ତେଣୁଟି କମିଶନର ନିଆ ତେଣୁ
ଲିପି, ଏହି ବିଷ୍ଣୋତ୍ତି ଅଗନିଶ ଏକର ଛାନ୍ତି
ପାଇଲେ ।

ମାନ୍ୟମୁଦ୍ରା କି ସମ୍ପଦ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ହୋଇ ଚଲେ
କର ମିଳି ଏତୁ ଜାବିଲୀମୁ ଉଲଲିମୀମୀ ଥିଲା
ଅଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାତ୍ରି କଲାଇ ହୋଇ ଦୀନର
ଦେଲେ ।

ଧାରାଦର ସବୁ ତଥିକଲର ଅଣିବର ଏହି
ମାନ୍ୟମୂଳର ଅକର୍ତ୍ତ ମାନ୍ୟମୂଳ ଯଥୁ ଶାଶ୍ଵତ
ଶାମଲିନୀ ପ୍ରେ କଞ୍ଚାରିଦାମରେ ଅଣିବିପାଇଛି
ଦେଲେ ।

ପ୍ରାତିଶା ହାରକୋଡ଼ର ଲଜ ପକୁରନାଳ
ମିଳିଥୁବେ ଦୟତ ସଂଦୀଚ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ଦୟାପ୍ରିୟ
ଯମୁଣ୍ଡା ଦେବାନ୍ତ ଅନ୍ୟ ଆମ୍ବଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମା
ବରି ଲବାନ କେ, ବି, ସମ୍ମ ଆଜ ପାହିପୁର
ପାହିପୁର ପାହିପୁର ପାହିପୁର

ଦେବତାଙ୍କ ଜୀବାଚିର ପୂର୍ବମୁଦ୍ରା ହେଲାନ୍ତି ।
ଦେବତାଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତର ମେଳା ଏବଂ
ବ୍ୟାଖ୍ୟାତର କୁଣ୍ଡଳାପାତରରେ ଏବଂ ପାଦମାତା
କାର୍ତ୍ତିରେ ପାନେଶ୍ୱର ଅଧିକ ଏବଂ ତୃତୀୟ
ଧର୍ମରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ମୁକ୍ତିକାରୀ
ଶ୍ରୀ ମହାବେଦର ହେଲେ ।

କୁଣ୍ଡଳ କରସାର ଅନ୍ତର୍ମାୟ ପୂଜି ଦନ୍ତଶବ୍ଦୀ
କଟିଛି ଏହିଥି ପାଇବାର ପାଇବି ଏଥେ ଫେରିଲୁ
ଏହି ଗରେଜା କରେଇବା ବାହୁ ବି ପୋଛେବା
ନାହିଁ କାଣ୍ଡଳାଥ ଦାବ ଗଢ଼ି ଦେଖିଲୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ
ଆଦିରେ ।

ବରତ୍ରେଶ୍ୱରୀ ଚନ୍ଦ୍ରକିର୍ତ୍ତ ଥାରୁ ଉତ୍ସମ୍ପାଦି

THE UTKAL DIPIKA.

Cuttack, Saturday the 15th September 1917

କୁଟୁମ୍ବ ରୀତି ଲେଖନ ପାଇଁ ଏକ ଅଧିକାରୀ

ଦିଲ୍ଲି ଅମ୍ବାଦ ଟେକ୍ ପା
ଶର୍ମା ଶାହିତ ପାନ୍ ପାନ୍
ପାନ୍ ପାନ୍

ବିଜ୍ଞାନକୁଳ

କୁଣ୍ଡଳାରେ ଦେଖିଲୁ
ତଥାର କାହାର ସଥା—
ପ୍ରମାଣାର ବନ୍ଦରେ ଦେଖିଲୁ ଶାକ ପାତା—
ବୁଦ୍ଧାରେ ସବୁଟାର କାହାର ସଥାରେ ବନ୍ଦର
ନୁହାଯାଏ ପାତା କାହାର ଅପରିଷଦ ସବୁଟାର ମୁସ କାହାର
କାହାର ପେଟେ କୋଟି ବେଳେ କୁଳ କାହାର
ପାଦରେ କାହାର ଦେଖିଲୁ କାହାର

ପ୍ରକାଶ ଦେଖିଲୁ ଯାଇଲୁ ଏ ହେଉଥିଲେ ଏହି ପତ୍ର ୩୫
ଟଙ୍କା ଦିନାପୁଣ୍ୟ କୁଳମୁଦ୍ରା ଦାତା ଯଜାରୀ ଗର୍ଭା ପ୍ରସାଦ
ଅଧିକ ଦେବତା ଓ ଦୂରଦୃଶ୍ୟ ଉଦ୍‌ବଳମେହିଳା ।

କାନ୍ତିର ପ୍ରେସର ମର ପଦର ହୃଦୟରେ ଦୁଃଖ
ଦେବ।

କଟକ ପଣ୍ଡକାଳୀ ପୁନର୍ଜୀବନ
ମହାକାଳୀ ।

ଏହା ପ୍ରଦୀପାନ୍ତର ସମସ୍ତପଥର ଏକ ସାଧଳ
ଦେଖିବ ଉତ୍ତରମେସୁ । ଟୁଟୋର ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ
ଚକ୍ରମରର ରଜତ ଚାରି, ଲାଟିନ, ଅଙ୍ଗାର,
ଛୋଟାକୁଣ୍ଡ, ଚାହାର, ଦେଇ, ଉତ୍ତରମେସୁ, ପ୍ରମାଣ,
ଶୀତ, ସାଂକ୍ଷିତିକ, ଚାରାଣ, ସମେତ ପ୍ରଦୀପାନ୍ତର
କେ ଏହାର୍ଥୀ ତେବେ କ୍ଷମାରେ ଯାଏ
ଦେଇବିଲୁ ନା ହେଉଥିଲୁ ପାଶ ଓ କିମ୍ବାର୍
ମେଘମୁକ୍ତ କଷ୍ଟାଳୁଲିଲିଲି, ମାତ୍ରମର କ୍ଷେତ୍ର
ପ୍ରମାଣିତରେ କଣ୍ଠେ ତେବେ, ଯାମା
ଦିନା ଓ ପାହକ ଉପ୍ରକମାତ୍ର ବୁଦ୍ଧ ଦୁଃଖରେ
କହିପୁ ଦେଉଥିଲି । ସୁପ୍ରତିରାକକତ ପାଇବା
ଏବଂ ନିଷ୍ଠାବକ୍ତି ମୃଦୁ ରଣ ହେଉଥିଲା ।
ଯାହାର ଅବଶୀଳ ଦେବ, ଅଶ୍ଵର ଯୋଗ୍-
ପାର୍ବତୀରେ ନେବି ତୋରିବେ ପାଇବେ, ବେଳେ

କାନ୍ତପ୍ରକାଶ ଧଳା ଏହି ଗୋଟିଏ କାଳି
ଦଲ, ବିଦ୍ୟା; ପେଣିଚିନ, ଦୁଆର, ଉଦ୍‌ଦେଶ
କାଳା, ସ୍ଥାନ, ପଠିଲେଖକାଳ କରିବିରାକାଳ
ମାତ୍ର କାନ୍ତପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ହୁଅଗ-

ଟାଏ । ଶୁଣାଇ କିମ୍ବାର ପାଇଁ ମାତ୍ର ତହରେ
କୁଣ୍ଡଳ ଅର୍ଦ୍ଧର ଦ୍ୱାରରେ ଗୋଟିଏଥାଏ
ଏହର ଦୂର ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭ ଅର୍ଥକାଳୀନ
ରେ ଲୋହକର୍ମୀ ଶାକଜୀବ ସରଜାନୀ ଯାଏ
ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଣ୍ଡ ତେବେ ଶୁଣାଇ ମେଳ ଏହି
କିମ୍ବାର ପାଇଁ ହାତା ଅବସାନ ତାହା
କି ପାଇଁ ମାରରେ ଫଠାଇ ପାରିବୁ । ୫ ସମ୍ବନ୍ଧ

ଏହା କିମ୍ବା ତଥା ସହ ଲେଖିଲେ ଅନୁଭାବ ଅବଶ୍ୟକ ହେଉ ପାରନେ । ଏହା ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ଏହା କିମ୍ବା ତଥା କ୍ଷୁଦ୍ରକ ଆଏ । ପ୍ରାଚୀନ କବିତାକୁ କମିଳାନ କରିଥାଏ ।

ପିଲାଙ୍କାଳ ଲମ୍ବିତ } ରୁକ୍ଷମଣିକ, ନାୟକ
ଦୂରାଦୂରାଗ ବିହୁ } ସେତେବେ

No. 14 NOTICE
An Auction sale for the monopoly for collection and export of Sonambar (Cassia Fistula) from the Mayurbhanj State will be held at Beripada in the Office of the Superintendent of Police, Beripada, on the 15th day of January, 1937.

tendent at 12 o'clock on Monday the 1st October 1917.
Inquiring bidders are requested to attend and bid on that date.
The auction sale held will be for the right to collect throughout the entire area of the State subject to the State rules.

Undersigned does not bind himself to accept the highest or any offer. Intending bidders should be prepared to deposit on the date of auction 25% of the estimated value of the monopoly right as a security deposit.

No. 3 WANTED.

A Head Master for the Ge-
Middle English School of this St-
on pay Rs. 30/- and Hostel allows
Rs. 5/- per month. Nose need apply w-
has not passed the I. A. or I. I.
Examination of the Calcutta Uni-
versity and has not got at least 5 year
experience in teaching. Application
stating age and caste and contain-
copies of testimonials will be recei-
by the undersigned up to the 1/
September next. Pucca fa-
quarters have been provided for -
Head Master.

Nayagarh Sep'ty's { Superintender
Office Nayagarh
The 30th Aug. 1917 { Fendatory Sta.

No. 1
Wanted a Head Clerk or Accountant for the Jajp Municipality on a monthly salary of Rs. 30 per mensem with prospect of increase. None need apply who has experience in correspondence and accounts. Prefer

ence will be given to a passed accountant. Applications will be received by the undersigned up to the 10th September 1917.

No. 13

Wanted an experienced
assistant master for the
Baripada High English School
on Rs 20 rising to Rs 30. Apply
with copies of certificates, to
the undersigned stating age,
qualifications, residence and
past services, by the 30th
instant.

Baripada } S. N. Chakravarti
10-9-17 } Supt. of Education
 } Mayurbhanj State

No. 20

NO. 1

"Wanted immediately two Revenue Inspectors suitable for collections work. Knowledge of Telugu and Oriya is essential. Initial pay Rs 20 prospects very favourable if collections work is found satisfactory. Applications should reach the address

Chiknati, }
Ganjam, } Raja of Chiknati
Lohit }

4 NO. 42 WANTED

1. Office—Director of Public Instruction, Bihar and Orissa.
 2. Pay vacant—Temporary at Rs 30 a month.
 3. Qualifications.—Must have possessed the I. A. qualification, preference being given to those who possess some experience.
 4. Officer to whom application should be made—Assistant Director of Public Instruction, Bihar and Orissa.
 5. Date by which applications will be received—30th of September, 1917.

None need apply.

ଓଡ଼ିଆ ଚାପିକା ।

LORD GOURANGA AT BENARES.

It has long been a regrettable fact that there was no image of Srikrishna Chaitanya Dev consecrated in a shrine at Benares, the city pre-eminent of Hinduism. It was undoubtedly a sad desideratum that Vaishnavism with all its special learning should have no centre in Benares for its propagation. It appears now that the auspicious moment for the establishment of a centre of this kind has come, in as much as, the learned Pandits of Brindaban, Navadwipa and several other centres of Hindu learning have girded up their loins to remove this want. The hopeful feature of this enterprise of the learned Pandits is that the Native Chiefs, the Zemindars and various other rich men of the country have come forward with their generous donation to make this effort a success. Pandit Gour Gopal Goswami is indeed the life and soul of this movement, who with his almost indefatigable energy has been trying with the help of the generous noblemen of the country to accomplish this end. It is therefore desirable that persons able to befriend it should do it promptly. It is the desire of the learned Pandits who are trying to inaugurate this auspicious religious movement that you should be graciously pleased to extend to it your patronage and thereby earn for yourself a fame and name that will last for ever.

Contributions for the above noble work may be remitted to the address of Sri Gour Gopal Deb Goswami, Sri Gouranga Mandir, 15 Baghara, Benares City.

THE IMPERIAL COUNCIL
OF THE 5th.

OUR MUNICIPALITY.

କେତେ ମୁଖ୍ୟରେଣାଇଛି—ନକ ଥାଏଗଲ
ଦଳ କଟକ ଶ୍ରେଷ୍ଠରେଣାଇଛି ଅର୍ଥ କେବେଳକର
ଯେସାହାରୁ କରୁଥି ପ୍ରକାଳ ବିରମ୍ଭ ବୁଲ
ଅଳ୍ପ ଦେଖିବୁବାକୁ କେହି ସବୁପାଇଁ କରି
ପ୍ରଥିବୀ ତ କୁଟାରୁ ଆବୁଳ ପାଇବିଥ
ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ତେଣୁରମାନ୍ତ ହେଲେ
ଉପରୁକ୍ତ କେତେକ ସମ୍ବା କେବଳ ଦେଇ
ଥିଲେ । କୁଳରେଣାଇଛି ଦଢାନ୍ତ କେବେଳ
ଲେଖି ବେଳ ପାଇଦାର ସଙ୍ଗାକରମୁକ୍ତ ଅଟେ
ସହଯୋଗିତା ଜାଥରିଥ କଷ୍ଟରେ ହେବିଥିଲେ
ଦର୍ଜାକ ଉତ୍ତାତରାଜା, ଅରାକ ଅରା, ଅଳ୍ପ
ମାନ୍ଦକ ବରାବା ସମ୍ମୁଦ୍ର ବିଧରିତ କେଇ ।

ବହ ଦେଖାନ୍ତି ଓ ମନ୍ଦେଶୁ—କୁଳ ଦେଖାନ୍ତି
ମୁକ୍ତ ଅଦକ ବାଜୀଯ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଦୟର ସ୍ଥାନର
ବ୍ରେତ ସେଫେରେ ଗାନ୍ଧେର ସହେଳ ଜୀ
ମହାରାଜଙ୍କ ନାନ୍ଦିକୁ ହେଲାଇଛ କୁଳ
ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ତେବେ ତଥ କୁଳ
ସେଫେରେ ତେମାରହେତ ମାତ୍ରେବ
ସମର୍ପ୍ୟ କାନ୍ଦିଲାପତ ଉଚ୍ଚ ଓ ଦେଖି ଜାନ
ଜହାନରେବର ଗୋଟିରେ ନାହିଁ ଗଲନ୍ତ
ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ି ବେଧୁଣ୍ୟ ଧେହପରି କରାଯାଇ
ଯାହା ଓ ହେବେ ଏଥିବାକୁ ତାମଳପତ ନ
ହୁଣିଅ ଅପିଷମେ ଆଜ୍ଞା ଏବଂ ମନେଷ ପରେ
ଜୁରଗରୁ ଘରକ ପରିନାର୍ଥେ ଲାହୁ । କି
ହେବେ ଚହାନ୍ତି ହେବ, କ୍ଷେତ୍ର ଦେଖେ
ପଦ୍ମମେ ବସି ବ ନିଃପାଇଯେ ତେମାରତେ
ଶାହେବ ଯାହାକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦୂର୍ଭିକୃତ ପା
ରବ ନାହାନ୍ତି । କିମାର ହେବାର, ମନେ
ସହେଳ ଯାମାତିପବ ହେବି ଏ ଅମର
କଳାପା କରିବେ ।

ଦୁଇତଥରକୁଣୀ—ଶାରପଣ୍ଡ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେଖି
ଲକ୍ଷରେ ଯାଇନା ଅବହୋଚ ଏଥେ ମୁହଁନା
ହୋଇଯାଇଥିଲା । ପୂଜା କୁଣୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
କଷାକଷ୍ଟେ ସର ଏତୋଯାତ୍ମକ ଦ୍ୱିତୀୟ ତଥା
ତୃତୀୟ ପଢ଼ିବାକର ବିଲ୍ଲତ ମାହାତମିବିଧି
ବେଳେର ଯାହାଥିଲେ ଏବଂ ଜଳ ସରପଣ୍ଡ
କୁଣୀ ତ୍ୱରିତେ କି ଅଧିକା ପର୍ବତୀ କୁଣୀ
ରୂପ କାହିଁ ଦିବାରେ ମେନେବେ ବେଳପଣ୍ଡ
କିମ୍ବା ଯତନେବେବୁ ଓ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ବ୍ୟାହେବନ କିନ୍ତୁ କିମ୍ବାରେ ଦାଖା ପଢ଼ିବାକୁ
ଏବେ ଜୀବନରେ ଜୀବନ ଏକ ଛଳ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗ୍ରାହୀ ଚିତ୍ପ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେଇଲେ ନୋହି ଯେବେ
ମେଜେଡ ହୋଇଥିଲ ଆହା କହ ଦେଇଲୁ
କିନ୍ତୁ ଏତିବିନ୍ଦନ ଏହି ଉତ୍ସ ଜୀବନପୂର୍ବାଦ
ଶାଙ୍କଳା କାରତୋଳେ ଛୁଟାଇ ପମ୍ପରେ ଦାଖା
କରିବେ । ଧରିବିଜାରେ ଏହି ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା
ଶୁଭାକୁ ଦୌର୍ଗମ୍ଭେ ଛଳ ପିଲାଗ କି ଆହେ କାରତୁ
ନାକା ତେଜାବ ସାହୁଙ୍କ କିମ୍ବାରୁ ନାହା
ଅଗ୍ରାହୀ ।

“ଶ୍ରେଷ୍ଠମୟାଳୁ” ଓ ପ୍ରେସ୍‌ଅବ୍ଦି—କରୀଏ
ବେଳାପାତି ପାତାର କଥାରେ ଅକାହରବିନ୍ଦୁ
ଜୟନ୍ତ ଦିଦିନ୍ଦୁରେ ସମ୍ମାନର ପାତାର
ଦିନର ମଞ୍ଚଲାବର ଅଧିକାରକରେ ବ୍ୟାପକ
ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପେଣ୍ଟିଫରାଇ ଦିଲା ଦିନଥିଲେ
ହେ, ଆହି ଅବସ୍ଥା ତା ଏହି ଉତ୍ତର ତଥାପି
ମଧ୍ୟରେ ଶାଶ୍ଵେ ଅପରିକଳିତ ଏହି ମାନାହାଳି
ଜନକ ହିଁ ପ୍ରତାପିତ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିରେ
ବ୍ୟାପକପ୍ରାଦୁର୍ବଳ ଲଭ୍ୟରେପାଇୟ ଏହି ଉତ୍ତର
ଗଢ଼ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ ଯଥିଲା ଓ ଦୂରେ ଦୂରେ
ଭବଜୟ ପ୍ରକାଶମାତ୍ରକ ହେବ । ବ୍ୟାପକପ୍ରାଦୁର୍ବଳ
ଦୂରେ ଉତ୍ସାହ କେ ଯପାରେ । ମୁହଁରା ଏହିରେ
ହିଁ ପ୍ରକାଶ ନିରନ୍ତର ଶ୍ରେଷ୍ଠମୟାଳୁ ହିଁ
କରେ ପେନାରବୋଲର ଏକି ଏ ଆହି ଏକି
ପାଦେ ବା ପ୍ରେସ ଅର୍ଦ୍ଦ ଅନ୍ଧାରେ ଅଳ୍ପ
ଯୋଗ ଦିଲାବାର ବ୍ୟାପକୀୟ ହେବାର । ସର୍ବତଥା
ମନ୍ଦରୀର କର୍ତ୍ତା ଅନ୍ଧାରର ସର୍ବହର୍ଷ ଏହି
ପ୍ରସ୍ତାବ ଉତ୍ସାହର ଦିଲାବାର ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ର ଦେବରେ
କାହିଁ ଦାର୍ଢିକ କେ ହେବେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହି
ଦୂରେ ଦୂରେ ପ୍ରତାପ ପାରିଲାଏ । କହିଯାଇଲା
ଶ୍ରେଷ୍ଠମୟାଳୁ ସମ୍ମାନକ କାଳୀରୁପେଟେ
ହେବୁଥିୟ ଦେବବାର ପେହିଁରେହି ଅନ୍ଧାରର
କିନ୍ତୁ ମାତ୍ରର କିନ୍ତୁ ଅନ୍ଧାର, ତହିଁରେ ଏହି
ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ମାନ ଦିଲାପାତ୍ରର ସର୍ବତଥା କିନ୍ତୁ
ଅନ୍ଧାରର ଦେବା ଏହି ଶାଶ୍ଵେ ଦେବା ଦେବା
ଥିଲା । ଏ ସମ୍ମାନ ଉତ୍ସାହର ଦିଲାବାର କି ଦେବା
ମନ୍ଦରୀରର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦେବିରାଙ୍କ । ଏହା
ଦେବ, ମନ୍ଦରୀର ଏହି ପ୍ରତାପକୁ ଦିଲାପା
ପାତାର ସହାରେ ପକାଇବାକୁ ନ ଦେବ, କିନ୍ତୁ
ଆ ମୁହଁରେ ଆଜା କର୍ବୁ, ମନ୍ଦରୀର
“ଶ୍ରେଷ୍ଠମୟାଳୁ” ଏବିକ ଏ ଦିନମାତ୍ର
ଦିନେଶ ଦେବରେ ଖବାରା କିମ୍ବେଳେ
କାହାର ଏପରି ଲେଖ ପ୍ରାଣ ଦେଇଲା ଅମଜନ
ଦୂରେ ମଜାକ କରିବ ନାହିଁ ।

한국 민족 고고학

କଥା ଓ ଚର୍ଚା ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ପଦ ତେବେଳା
ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ସାହିତ୍ୟ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ମାତ୍ର
ତେବେଳା ସଂଗ୍ରହକ ମନୋତ ଦୀଠି ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ

କୁହାରୀ ।” ଶତପଥ କୁହାରୀର ମଧ୍ୟ ହେଲା ବ୍ୟାକ ଯାହା ଅନ୍ତର୍ଭୟାବୁ । ବ୍ୟାକ ସମ୍ମାନ କୁହାରୀ ପରି ଦୂଷଣ ନ ରଖିଗାରୁ ଯେମାନଙ୍କର ମାନ୍ଦ ବନ୍ଧୁ ବୋଲିଥାଏ—
ସମ୍ମାନର ଅପର ସମ୍ମାନ ବା ଯେତମାନଙ୍କ ତାର
ମଧ୍ୟେ ବାହୁଁ ? ତୁଠୁର କେବେ ପରିବାଟ ଯେ
ଯାହାର ପଢ଼ିଲ ବେଳେତୁ ନେହାରୁଥର
ଅବସ୍ଥା, ଯେହଠାରୁ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇ ଚିତ୍ପା-
ରଖାଯାଇ ଦିଲେ । ସେବେବେଳେ କେହାରୁଥର
ହୋଇଗଲେ, କେବେ ଏହି ଶାହରେ ପ୍ରକଟ
ହେଲେ କେବେବେଳେ ସେ ବିଷ ବୋଲିଯାଇ
ଅରୁ ଯେତେବେଳେ ଶାହର ଅମର ଥାଇ-
ତଳା ହାତ ଉପରୁ ସାଧନରେ ସେ କୁହାରୀ
ହାତିରରରେ ହେତେବେଳେ ସେ କୁହାରୀ ।
ଯେ କିନ୍ତୁ କୁହାରୀ ଜାଣିଥିଲାହାରୀ ସେ
ଅପରଙ୍କ ଜଣାଇଲେ କେବଳ । ସେ କିନ୍ତୁ
ପୂର୍ବି ଅଧିକାରୀ କୁହାରୀ ସେ ଅପରଙ୍କ ମୂରିର
ମାର୍ଗ ଦେଖାଇଲେ କେବଳ ? କୁହାରୀ ଦେବା
ଦେବ ଦେହେ । ଆପଣାକୁ କୁହାରୀ ବୋଲି
ଆବାକ ତରିକର ମାତ୍ର ଉପବେଳେ
ବିଭିନ୍ନ ଅନ୍ତରାଳର ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ
କାର ହେଲା ବିଷ୍ଵାସର କି କୁହାରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଅବଶ୍ୟକ ନ ହେଲେ ତିଲର ଶାଠରା
ହେତେବୁଛି । ଗଲା ନ ହେଲେ ଗଲା ଶାଠରା
ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ କୁହାରୀ ଥିଲେ ସମ୍ମାନ ତଳକ
କଟିଲା । ତିଲ ପାତାରଙ୍ଗ କଟାଯାଏ ପରିପରା
କଟାଯାଏ ତେଣେ ଦେଇ ରଖିବାକୁ
ହେଲା । ଯତେ ତଳାରଙ୍ଗ ସଦାଶେ ଉପରୁ
ବିହାରନରେ ବିଶାର କର ଦେବକୁ
ହେଲା ଏବଂ ଦୂର ଶାହର ସବାରେ ସଥାର୍ଥ
କୁହାରୀ ଦୂର ଦେଇ ଲୋହିବାରୀ ଶାହରଙ୍କା
ଶାହର ଦୂର ଗୌରବରେ କେବଳ ଗୌରବ

ପ୍ରକାଶତମ୍ବିର ଗାନ୍ଧି

ବେଳେ ଦୂରର ସେ ପେଟକଳ ହାତରେ ଛାଇଲା
ଯାନ୍ତିଧ ଜୀବ କରି ମାଧ୍ୟମାନ୍ୟମୁଁ ଏକ ଶିଥିନ
ଅମ୍ବେରିଲେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଘରେ କରି ଏ
ତରକ ଦିଲ୍ଲୀ କିମ୍ବା ସର ଦିଲ୍ଲୀ
ଦେବେ ଢାକାର କଣ୍ଠ ଲହରୀ ପାହି
ଦୃଷ୍ଟିର୍ଥୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରବିଶ୍ଵରେ ଦୃଷ୍ଟି ଲାଗି
ପାହିବାର କାହିଁ ଫଳ ଉଠିଲ ଏହି ତାହା
ଏକମାତ୍ର ବାର । କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଲା ଆଜେ ସାଧକିତେବେ
ନ ପାରେ । ତାର୍ଥି ଦିଲା ପେଟକୁ ମୋଟି ଦିଲା
ମିଳିବ ଦାହିଁ କରି ଦେବା କି ଦୂରର କଥା
ବେ ଯାହାଦେଉ ପ୍ରକାର ଏ ଗଣ୍ଠ ପ୍ରବୃତ୍ତି
ବିପ୍ରବ ପରିଶ୍ରମ କଥାତିଥିଲା ଏହି ଦେବ
ମନୁକୀର୍ଣ୍ଣ ଏ କନ୍ତୁ ଯେ ଅପରାଣୀୟ ଦେବ
ଏଥିରେ ସନ୍ତୋଷ ଲାହିଁ । ଆରପେଶା ଧୂର୍ମ
ଦେଖିବୁ ସୁତ୍ର ପଣେ ତାରକଳ ମରି ସନ୍ତୋଷ

3

କୁରା ପେହେଲେ ଓ ଦେଖିଲୁଣା ।
କୁରା ସେମେତେ ମଧ୍ୟେ ମହୋନ
କୁରାର ଆସିଗଲା । ଏକପାଇବାରେ,
କୁରାର କୁରାର କରିବା ପଦିନ୍ଦମାନଙ୍କ
ବହୁତ ଯାଥାରୁ ବିଚାର କରିବା । କୁରା
ଶୁଣ, ଦୂର, ଲୋଗୋଷ, ଅଳୋକନା କରିବେ
ଏହି ପାଞ୍ଚରେ, କୁରାର ଶାବକରାନ୍ତିରୁ କିମ୍ବା
ପରିମା ପ୍ରତ୍ୟେତ କିମ୍ବା ଏ ଜାତ କିମ୍ବା
ମଧ୍ୟ କିମ୍ବା, ଏଣୁ ଜାମୋତବା କରିବେ । କାହା
କାହା ପାଦେଶର ଆମକ ସ୍ଵରଗଥୀରବ ଏ
ପ୍ରଧାନ ଆମ । କୁରାର କୁମାରିମାତା କୁ
ଜିଜେ ତରୁଷଙ୍ଗକୁ, ଏହି ମନ୍ତ୍ରରେ କୁରାର
ଶାବକରାନ୍ତିର ସଙ୍ଗେ ସହେଳ ପ୍ରତିବନ୍ଦ
ପ୍ରତିବନ୍ଦ କାର ଯେବାକୁଳ, କିମ୍ବା ନଗାରିବା
ପ୍ରତିବନ୍ଦ ଦେଇଅନ୍ତି ।

କରୁଥିଲ ବାହାରାଇଗାର କରୁଥିଲ ନୁହିଲ
ଜୀବିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏହ କମିଶିବ ଅଖିଦେଶ
ଦେବାକୁ ଜୀବିତ ସମୟର ବର୍ଣ୍ଣବିଷ୍ଣୁ କର ଦେବ
ଯାଇ । ଉତ୍ସାହାଳର ଅବେଳା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅସୁଦ
ଥିଲେ ପଥ ଝର୍ମାଗାଲକ ବର୍ଣ୍ଣାଳ ଆହୁ କାହା
ନୀରାହାନ୍ତିର, କେବଳ ଏହି ପରମ ତତ୍ତ୍ଵରେ ବେଳେ
ବର୍ଣ୍ଣାଳ ଦେବ ଏହ ପ୍ରାଚୀଦର୍ଶିକଣାରେ ଏହ
ମନ୍ଦିରାଳିର ଅନ୍ତିମାଳି ଏହିତେ ହେବ
ପ୍ରେଷନ୍ତକ ସାମ କୁଳ ଦେବ ବର୍ଣ୍ଣାଳ ଅସୁଦ
କରେ । ତୁମ ତତ୍ତ୍ଵରେବ
ଟରେ, ଉତ୍ସାହାଳକୁ ମିଶିବ ଅବେଳାକ କର
ଯାଇ । ମନେମୁ ସଂକଳନ୍ୟାନ କରିବୁ ଏହି
ଜୀବିତରେବନ ଦୀଗ ସେବାତ ଦୁରଗାତ୍ମା, ପରମ
ଜୀବ ମଧ୍ୟକାଳୀ, ଅଭ୍ୟାସ ସହିତ, ସମ୍ମାନିତ
ସମ୍ପର୍କରାଜାଙ୍କ ଦେବ, ଏହ ସମୟରେ କାହାର
କରିବାକୁ । କଥକମଳାର ଦେବରୁ ମନ୍ଦିର
ପ୍ରସରିତ ପ୍ରେରନ, କଥାମୁଦରମ ଅବେଳା
କରିବାକୁ ଦେବ ।

ଦେଖିବା ସହିତ

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତବ୍ୟାମି
ପ୍ରଥମ ମହାତ୍ମା ପିତା ଜୀବନରେ କରିଛି ଯେ ଏହା
ପାର୍ଵତୀମେଷଚଳର କର୍ତ୍ତବ୍ୟାମି ଅପାରାଗିତ ବଧା-
ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ସାହିତ ଯେ କବିତାରରମ୍ଭରେ
ଯାଂଦେଖିଲୁ ବନ୍ଦର ବନ୍ଦରା ଉତ୍ସାହିତ ମଧ୍ୟରେ
ସମ୍ମବନ୍ଧ ହେବ ଲାଗୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ବେଶରେ
ଦେଇଛିଯୁଏ ଅଭିଭୂତ ପାଇଁ ପରିପଥ ହେଉଥିଲା
ଅଛି । ଏପରେ ଯେତେବେଳେ ଦୂରିତ ଆଜି-
କଳ ଅଭିଭୂତ ଦେଇ ଏକ ଅମେରିକା ଅଭିଭୂତ
ପ୍ରସ୍ତର ହୋଇ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯୋଗରେଣ୍ଟ, ଏହି
ସମ୍ବନ୍ଧରେ କି ଅବଶ୍ୟା ବେଳ, ତାଙ୍କା ସହଜାଧିକ
ଅନୁମେୟ । ବରିଷ୍ଠାରେ ତୋରିଗାଲକ କି ଦେଇନେ
ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଅବଶ୍ୟା କୃତତ୍ତବ୍ୟ । କିନ୍ତୁ
ମଧ୍ୟବାଳ ହେଉଥିବା କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଅନୁକାରୀ
ହୋଇଅଛି । ପାହିପତ ଏଥା ଚିକାନ୍ତ ବୋଲି
ପେଶାବେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବୁ ଦେଇବାକୁ ଲାଭା-
ପିତା ଦୋଷ ଅନ୍ତର୍ଭୁତ । ଏବେ ଏହିପରି ପାହି-
ପାଶାରେ କୌଣସି ପରୀ ସୁଦର ଅବଶ୍ୟା ପୁଣେ
ଦୂଷାଧିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାହାକୁ ନିଃରଷେତ୍ର
କର୍ମକୁ ଦିଆରେ ପମ୍ପେ ଉତ୍ସାହିତ ଓ ଅନ୍ତର୍ଭୁତ
ଦେଇବ ସମେତ ଲାଗୁ ।

ଏହାଦିନରେ ପ୍ରଧାନ ମହି ବହମନ ବାହାର
ପାଇବା ହାତ କହୁଥିଲା । ଅପରାଧିଙ୍କରେ
ଯେଷିଶ୍ଵରଙ୍କାରେ ସହ ମେହିମେ ଅଗ୍ରଚନ
ଟାର୍ଟ ବାଜାର ପ୍ରଦୀପ କହୁଥିଲା । ଏହା
ବୁଝିବ ଦୟା । ସମ୍ମିଳନ ପଢ଼ିଗଲେ ସିଖାକୁ
କହିଥିଲା ଏହି ସେବାକୁ କହନ୍ତିରୁ କାହାରକ
ପୁରୁଷଙ୍କର ପାଇଁ ଯିବାର ଅନୁମତି ଏହି ପଞ୍ଚମିତ
ନାହିଁ । ଏହୁବେ କିମତର ପ୍ରଦୀପ ପର୍ମାଣୁମାନ
ପଢ଼ୋଇ କାହାରୁ । ଏହାରୁ ତାଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ବାରହିକ ଦେଖାଇବ ସଜ୍ଜରେ ଜନ୍ମିତେଥିଲା
ଅହେଁ ଓ ସେବାକୁ ଯାହାପାଇଁ ସମ୍ମିଳନ
ଅଗ୍ରଚନରୀ ହେବାର କାହା ପରିବାର । ସଜ୍ଜରେ
କଣ ପ୍ରିଯ ହେଲା, କାହା ଅବଧି ପାଇଁ ଉପାଦାନ
ଦିବ । ତୁ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରଦୀପଙ୍କ ପ୍ରେମେତୁମନେ
ପୁରୁଷଙ୍କର ପାଇଁ ଉପାଦାନ ଉପରି ପିଲା
କରିଥିଲାନ୍ତି ଏହି ଦେଖାଦେ କବରାମାରଙ୍ଗର
ଆପଣା ଦଳରେ କେବାର ପହି କୈଅନ୍ତି,
ତେବେହେଲେ କର୍ମିକରଙ୍ଗ, କିବି କିମ୍ବେ
ତଥା ପହି ହାର୍ଦିକ କରିବ କୋଇ
କୋଧ ହେଉଥିଲା । କାବରି' ଏବଂପୁକେ କରି-
ଦଳ ପରିତ ଅଛିଲୁଏବ ମରୁମେଳ ଅଟେ
କାହାମୟ କୁର୍ଦ୍ଦେ । କାବରା କର୍ମ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ଦିର
କେବଳ'ରେ ଅନ୍ତର୍ବାର କାରି କୁରହେବ ।

ବସିଥ୍ବୁ ହେବେବୁ କର୍ତ୍ତ୍ତମାନ କଣାମା-
କର ଦୂରୀର କଥାର ଅଛି । ଏହାକଥା
ଗୋଟିଏ କୃତ୍ୟାତ୍ମକ ଆହ ବେଳୁ ହେବୁ ନାହିଁ ।
ଏ ମଧ୍ୟ ବସୁଳ ଲାଜୁଗୁପ୍ତ ପଞ୍ଚାନ କଥାକି ପାଇ
ଯୋଗେ କଣାମ ଅନ୍ତରୁ ତେ କଥ ପବନ୍ଦୀଯେଷ
ଆଜୁଗାନ ଗୋଟିମାନ କାହିଁ କହିବାପାଇ
ଯଥାମାନ ତେଣ୍ଠା ବନ୍ଦୁଅବଶ୍ୱ । ଗୋବିନ୍ଦ
ଅକ୍ଷୁଫ୍ପ କେବେ କବ ଜବନ୍ଦମେଷ ନିବନ୍ଦମେ
ସହତ କିଳିତ ହୋଇ ଯେବେନ କଥାର ପରିମାଣ
କ୍ଷେତ୍ରାବ ଏହି ପୁଅଶବେ ପାଣୀ ଖାଦ୍ୟ
ଅଭିଭବ ହେବ କହିବ ତେଣ୍ଠା କରିବେ ।

ଶା ୫୯ କଣେ ସମ୍ମାନ ମେ ଜୁହିଆନ୍ତର
ମହାକଳୀଙ୍କ ପତ୍ରାଲ୍ଲି । ଅମରା ! ପଥରେ ପୂର୍ବ-
ଦିବାକ ଗୋଟେ ସୁତ ସାହାର ସମ୍ମାନାଳ୍ଲା ।
ଶଖାଳ ଚିନେଖାଧଳ ଉଦ୍ଘର୍ଷନେଇ ଓ ପ୍ରକଳ୍ପକୀ
ଦେବତାଙ୍କର ପଥରେଅମେଳ ଓ ଅନ୍ତର୍ମାଳେ
ପ୍ରତାପକୁଳର ଲକ୍ଷଣ ଉପରୀତ ବୋଲ ଜୀବାଜ
କର୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟଙ୍କ ଗରବତାର କଥ ବେଶାବଳୀ
ଦେବାଳୀ ଅନୁଯୋଦନ ଅଛି ପଥାଳ ଏହା

